

A photograph of the Hungarian Parliament Building in Budapest, Hungary, viewed from across the Danube River. The building is a large, ornate Gothic Revival structure with a prominent central dome and multiple spires. The image is slightly faded and has a dark, semi-transparent overlay at the top and bottom. The title text is centered over the middle of the image.

A közfeladatok felülvizsgálata

2007. január 31.

Tartalomjegyzék

I.	Bevezetés	3
II.	Cél és szándék.....	3
III.	Kire, mire terjed ki a felülvizsgálat	4
IV.	Megközelítés - módszertan	5
V.	Felelősök, feladat- és hatáskörök	7
VI.	Ütemezés.....	8
VII.	A felülvizsgálat módszertana.....	11
	VII.1. Tevékenységek, feladatok összegyűjtése, feladatcsoportok képzése	11
	VII.2. A feladatok felülvizsgálatának keretét adó teszt sor.....	13
	VII.3. A fejezeti kezelésű előirányzatokra alkalmazandó kérdéssor.....	30
VIII.	Mellékletek.....	36
	I. melléklet: Adatlap a tevékenységek összegyűjtéséhez	36
	II. Melléklet: COFOG címlista (ld. külön).....	36
	III. Melléklet: Nemzetközi tapasztalatok alapján kialakított egy lehetséges struktúra az egyes feladatok telepítését illetően a hatásköz-illesztési (III.) teszthez	37
	IV. Melléklet: A fejezeti kezelésű célelőirányzatok pénzügyi vetületét számba vevő kérdéssor sablonja	40
	V. Melléklet: A közfeladatok felülvizsgálatának ütemterve	45

I. Bevezetés

A Kormány 2006. decemberében elfogadta a **közfeladatok felülvizsgálatáról szóló 2229/2006. (XII. 20) Korm. határozatot**, melyben a közfeladatok (állami-, önkormányzati feladatok) átfogó, minden ágazatra kiterjedő és módszeres felülvizsgálatát tűzi ki célul. A felülvizsgálat végrehajtásának módját, feladatait és felelőseit, valamint az ütemezését mutatja be ez a módszertani útmutató.

A közszféra a világ minden országában a változás és megújulás időszakát éli. E változások mozgatórugói: a költségvetési hiány és az államadósság nyomása, a növekvő globális verseny és a telekommunikáció és információk technológiák adta lehetőségek. Mindezek megkövetelik a kormányzattól, hogy a szolgáltatásait az ügyfél szemszögéből építse fel, a pénzért értéket állítson elő, alkalmazza a minőségi menedzsment gyakorlatát és koncentráljon a teljesítményre és az eredményekre. A Kormányprogram szerint: *„az államnak egy új társadalmi konszenzusnak megfelelő szerep kialakítására kell törekednie, és intézményeinek közérdekű szolgáltatóként kell működnie. Olyan rendszert kell teremteni, ami a köztársaság polgáraiban tudatosítja és megerősíti, hogy az állami szolgáltatások ügyfelei, fogyasztói.”*

A közszektor ilyen irányú megújítása magába foglalja **az állami/kormányzati feladatok újragondolását és a közszolgáltatások javítását a kormányzati célok elérése érdekében**. Olyan államra van szükség, mely okosabban dolgozik, jól használja fel a rendelkezésre álló forrásait, és energiáját oda fókuszálja, ahol a legnagyobb szükség van rá. A kormányzatnak ezért állandóan keresnie kell az újító és költség-hatékony megoldásokat a feladatok ellátására.

A nemzetközi összehasonlító adatok azt jelzik, hogy a magyar állam mind szűkebb, mind tágabb környezetéhez mérten túlméretezett, továbbá egyszerre van jelen a hiány és a pazarlás jelensége. A fizikai túlméretezettség kérdését hivatottak orvosolni a közigazgatás szűkítésére, a létszám, és az infrastruktúra csökkentésére irányuló már ismert, illetve további kormányzati lépések. Ugyanakkor az állam ezen „túlvállalásával” párhuzamosan az állampolgárok – általában jogosan – elégedetlenek a kínált szolgáltatásokkal, az állam működésével. Ez nyilvánvalóvá teszi, hogy a szervezet méretének csökkentésén felül, **mind a működési hatékonyság, mind pedig a vállalt feladatok lényegesen jobb prioritizálása terén további reform-lépésekre van sürgősen szükség**. Ez utóbbi kérdést hivatott szolgálni a közfeladatok felülvizsgálata, melyre építve azt kívánjuk elérni, hogy az állam kevesebb, de jobb szolgáltatást nyújtson/feladatot vállaljon magára.

A feladat aktualitását és fontosságát az jelzi, hogy a konvergencia programban a Kormány vállalta, hogy a kisebb létszám és az átalakuló intézményrendszer hatására a közszféra egészének működési kiadásai (bérjellegű kiadások, járulékok, dologi kiadások) a GDP jelenlegi 18,4%-áról 2009-re 15,2%-ra mérséklődnek.

II. Cél és szándék

A 2006. szeptemberében, illetve decemberében benyújtott Konvergencia-programban a Kormány vállalta a közszféra működési kiadásainak a GDP arányában történő jelentős csökkentését, amelynek megalapozásához minden tárcának feladat és menedzsment oldalról elő kell segítenie a fenntartható finanszírozás biztosítását. Ehhez a közfeladatok felülvizsgálata többek között a feladatok körének és mértékének/méretének csökkentésével, a feladat-ellátás módjának változtatásával, az ellátás hatékonyabb szervezésével járulhat hozzá.

A feladat-felülvizsgálat azon lényeges kezdeményezése a kormányzatnak, amelynek célja, hogy az állam csak a megfelelő dolgokat „végezze el”, de azokat jól. Két alapvető kérdésre keressük tehát a választ:

- Megfelelő feladatokat végez-e az állam?
- Megfelelően végzi-e a feladatokat az állam?

Bár az állam szerepének, missziójának definiálása túlmutat ezen anyag lehetőségein, az egységes megközelítés érdekében a felülvizsgálati programban az alábbi munka-definíciót követjük:

A piaci alapon nem biztosítható közjavak és szolgáltatások magas színvonalú nyújtása a non-profit és a magánszektor indokolt mértékű és jellegű bevonásával, valamint a versenyt támogató szabályozás által a magánszféra által vezérelt növekedés elősegítése.

Az közfeladatok felülvizsgálatának alapvető célja tehát, hogy az állam a megfelelő tevékenységeket, megfelelő mértékben és formában, az optimális szinten, a lehető leghatékonyabban végezze el. A kulcsfontosságú feladatokra koncentrálva, növelje azok hatékonyságát, míg az ebbe a körbe nem tartozó feladatok, tevékenységek kiszűrésre, privatizálásra, decentralizálásra, vagy adott esetben centralizálásra (shared service) kerüljenek.

A felülvizsgálatnak nemcsak a közkiadási részarány csökkentése, az állami feladatok körének szűkítése célja, hanem **a feladatellátás racionalizálásával a minőségibb és hatékonyabb ellátás elősegítése, is ide értve a redundanciák azonosítását és kiszűrését, indokolatlan követelmények és belső korlátok lebontását, átláthatatlan szabályozások, feladat-meghatározások egyszerűsítését.** Ebből következően, a felülvizsgálat elvégzése érdemi segítséget nyújthat a tevékenységek átalakításában.

A távlatos cél nem csupán egy egyszeri változás generálása, hanem a javasolt felülvizsgálati metodikának a szakpolitikai és költségvetési tervezés logikai rendszerébe illesztése.

A javaslatok végrehajtása révén a közigazgatás és a közszolgáltatások olyan irányba mozdulhatnak el, amely biztosítja a közszféra hatékonyabb működését, alacsonyabb költség szinten (GDP arányos kiadáscsökkentés 3 év alatt) és magasabb hozzáadott értékkel. A felülvizsgálat folyamata egyfajta közszolgálati „profiltisztítás” lesz, amelynek eredményeképpen a közszféra képes lesz megfelelni a XXI. század kihívásainak.

III. Kire, mire terjed ki a felülvizsgálat

A Kormány által megfogalmazott átfogó feladat-felülvizsgálat sikere érdekében, át kell tekinteni **az adott ágazat tekintetében valamennyi, közszektort érintő tevékenységet, feladatot és funkciót**, ide értve a 2007. évi költségvetésben megjelenő fejezeti kezelésű előirányzatokat is.

A közfeladatok felülvizsgálata **nem intézményi, hanem ágazati, funkcionális szemléletű.** Az információk összegyűjtése az egyes minisztériumokon keresztül történik, ugyanakkor a tárcák nem csak a saját működésükhöz közvetlenül kapcsolódó feladatokról kell, hogy számot adjanak, hanem valamennyi olyan tevékenységről, amely kompetenciájukba tartozó területen vagy ágazatban közfeladatként jelentkezik, intézménytípustól függetlenül.

Az önkormányzatok által ellátott ágazati feladatok felülvizsgálata ágazati keretben történik, az adott tárca fő felelősségével, igény szerint folyamatosan konzultálva az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztériummal (ÖTM). E folyamatban az ÖTM is felülvizsgálja az

ágazathoz tartozó önkormányzati feladat- és hatásköröket (sport, turisztika, lakás, település-üzemeltetés, stb.)

A feladat-felülvizsgálat során nem csupán a közvetlen feladat-ellátást szükséges áttekinteni, hanem az állami felelősség és/vagy finanszírozás mellett ellátandó feladatok körét is a vizsgálat tárgyává kell tenni.

Az állami (köz)feladat meghatározása

Az állami feladatok körének nincs tételes felsorolása, a hatályos szabályozás szerint közfeladatot törvény és önkormányzati rendelet állapíthat meg. Az Áht. 9. §-a alapján az állami feladatok tartalmát és követelményeit külön törvények írják elő. Az állami feladatok tartalmát és követelményeit önálló ún. ágazati törvények, illetve ezek végrehajtási rendeletei írják elő. Az állami feladatok ellátása részben vagy egészben költségvetési szervek által történik, vagy azok ellátásának pénzügyi fedezete részben vagy egészben, közvetlenül vagy közvetve kerül biztosításra. Tehát az állami feladat az, amiről ágazati törvény ezt kimondja (ide értve a szabályozási feladatokat/funkciókat is), illetve amelyre a költségvetési törvényben támogatás kerül biztosításra.¹

A minisztériumok számára a feladat-felülvizsgálat elvégzésével továbbá megteremtődik – az államháztartás hatékony működését elősegítő szervezeti átalakításokról és az azokat megalapozó intézkedésekről szóló 2118/2006. Korm. határozatban megfogalmazott intézmény-átalakítások és létszám-racionalizáció adta kereteken belül – az ellátandó feladatok megszürésének, átgondolásának, racionalizációjának a lehetősége.

IV. Megközelítés - módszertan

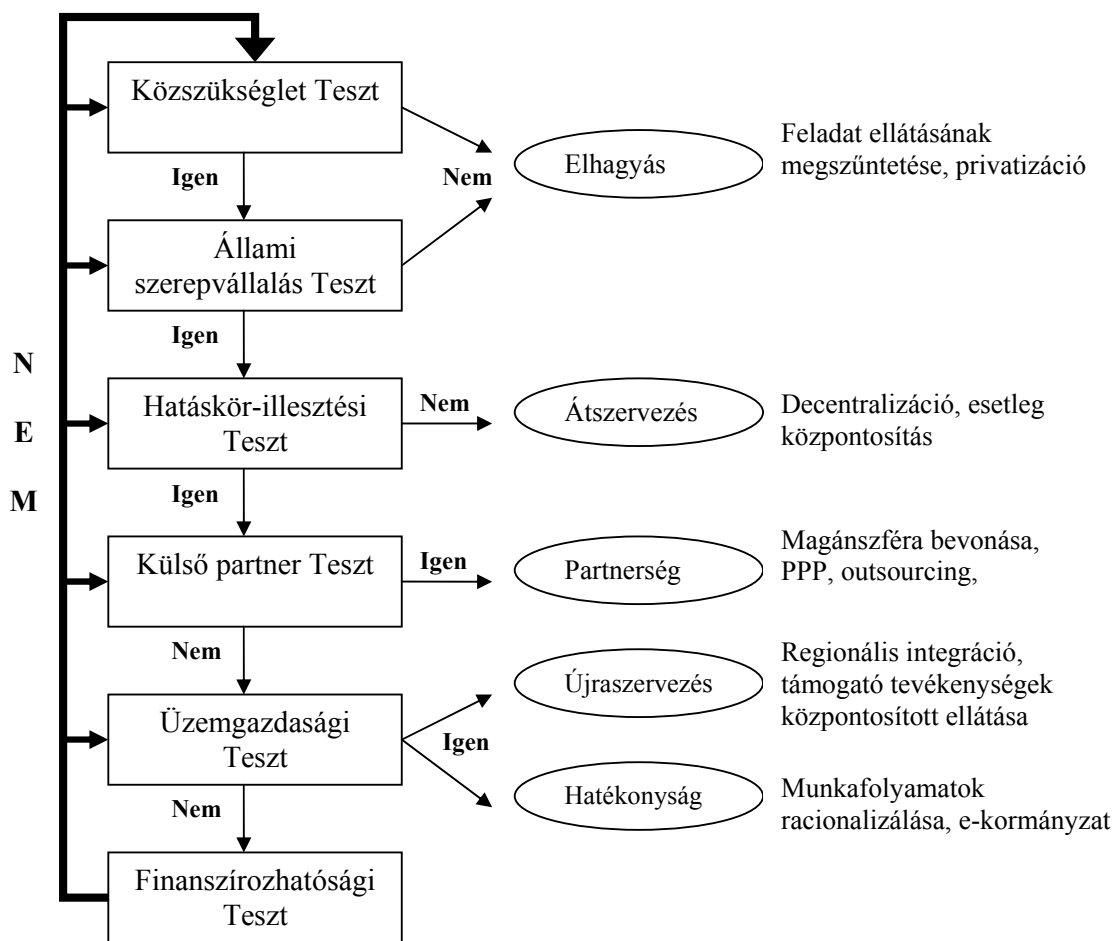
A feladat-felülvizsgálat során **hat kérdéscsoporton** keresztül feltárandó, hogy hol van lehetőség az állami szerepvállalás újragondolására.²

A kérdőív logikusan egymásra épülő tesztek (kérdéssort) tartalmaz, mely magába foglalja:

- Policy-típusú átgondolást tartalmazó kérdéseket (I., II. kérdés): Mit, azaz milyen feladatokat lásson el az állam?
- Public menedzsmenthez kapcsolódó kérdéseket (III., IV., V., VI.): Hogyan lássa el az állam a feladatait?

¹ Továbbá állami feladatoknak tekintjük – így e vizsgálat tárgyát képezhetik – az új, eddig el nem látott feladatok is.

² A felülvizsgálat módszertanának kidolgozására a tárcaközi Módszertani Munkacsoport alakult a Miniszterelnöki Hivatal, a Pénzügyminisztérium, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, illetve az Államreform Bizottság Titkársága delegált szakértőiből, és elkészített egy kérdéssort, amelynek megválaszolásával lehetséges és szükséges átgondolni az egyes ágazati feladatokat és funkciókat.

Az egyes tesztek rövid leírása a következő:

1. A **Közszükséglet Tesztben** arra keresünk választ, hogy az adott feladat valóban közszükségletet elégít-e ki? Igazolható-e az adott feladat közérdekű célja? Önmagában nem elegendők igazolásként a történeti érvek (utalván arra, hogy eddig is így volt), mint ahogy a jogszabályban vagy költségvetésben való szereplés sem. A szükségesség megítélését tartalmilag, a kimutatható társadalmi és gazdasági hatások szerint kell megítélni.
2. Az **Állami szerepvállalás Tesztben** továbblépünk: amennyiben az adott feladat közszükségletet szolgál, további kérdés, hogy kell-e érte vállalnia az államnak az ezzel járó felelősséget? És ha igen, milyen módja és mértéke legyen e felelősségvállalásnak? Indokolt-e a feladat közpénzekből való finanszírozása, vagy elegendő lehet a szabályozás eszközeivel élni? Amennyiben fennáll a finanszírozás szüksége, milyen arányban lenne indokolt ennek terheit megosztani a közszolgáltatást igénybe vevőkkel? (Vagyis „ingyenes” legyen-e az adott közszolgáltatás, vagy a felhasználó közvetlenül is viselje ennek terhét, részlegesen vagy egészében?)
3. A **Hatáskör-illesztési Tesztben** megvizsgáljuk, hogyha az adott feladat elvégzésében szükséges az állami szerepvállalás, akkor megfelelő állami vagy önkormányzati szerv látja-e el? Ha nem, akkor javaslatokat kérünk a feladat megfelelő helyre történő

telepítésére. Szokásosan a decentralizáció szokott felmerülni, de indokolt megvizsgálni a recentralizációs lehetőségeket is, ha a feladat hatékony elvégzése ezt indokolja.

4. A **Külső partner Tesztben** megvizsgáljuk, hogy amennyiben az adott feladat közszükségletet elégít ki, az állam felelősséget vállal érte, és ha megtaláltuk a megfelelő szintet is az állami szervezetrendszerben, akkor milyen módon történjen a megvalósítás. Szükséges-e, hogy az állam közvetlen szolgáltatásként valósítsa-e meg az adott közfeladatot, vagy adja át a végrehajtást – részben vagy egészében – a magánszférának? A „tisztán” állami (kormányzati vagy önkormányzati) feladatellátáson és a privatizáción kívül szükséges megvizsgálni a partnerség, az együttműködés különböző lehetőségeit.
5. Az **Üzemgazdasági Tesztben** a fenti lépésekben már leszűkített, állami szervezetrendszerben történő feladatellátás üzemgazdasági hatékonyságát vizsgáljuk. A vizsgálat során fontos áttekinteni, hogy hol lehetők fel azok a szűk keresztmetszetek, amelyek a feladatellátás hatékonyságát nehezítik, és javaslatot várunk arra, hogy milyen szervezeti és szabályozási módosítások szükségesnek a hatékonyság növelése érdekében.
6. Amennyiben a fenti öt teszt eredményeképpen körvonalazódik a megfelelő feladatstruktúra, még hátravan egy kemény korlátokat jelentő kérdéssor, a finanszírozhatóság kérdése. A **Finanszírozhatósági Tesztben** a feladatok összességére vonatkozóan megvizsgálandó, hogy – tekintettel a közkiadások előre jelezhető mérséklésére – meg lehet-e teremteni reálisan az adott feladat költségvetési háttérét. Amennyiben a feladatellátás finansziális keretei meghaladják a reálisan várható lehetőségeket, vissza kell lépni a fenti tesztek valamelyikének szintjére, és módosítani szükséges a korábban adott válaszokat. Alternatív lehetőségként – ha a tárca nem kíván módosítani a tesztsorozat eredményén – szükséges javaslatot tenni arra, hogy a tárca/ágazat költségvetésén belül miként lehet a kiadások szerkezetét úgy módosítani, hogy a feladat finanszírozhatóvá váljon.

Természetesen, mivel nem mechanikus feladatról van szó, **a módszertan pusztán keretet ad a felülvizsgálat elvégzéséhez.**

A tesztek alkalmazásához **a tárcáknak az ágazati tevékenységekből feladatokat, majd, un. feladatcsoportokat kell képezniük**, és ezekre vonatkozóan szükséges a megadott kérdésekre válaszolni.

A fejezeti kezelésű előirányzatok esetében a tesztsor alapján történő felülvizsgálatra egy a fejezeti kezelésű előirányzat pénzügyi vetületét számba vevő kérdéssor megválaszolását követően kerül sor.

V. Felelősök, feladat- és hatáskörök

a) Tárcafeladatok, -felelősök

A **feladat-felülvizsgálatok elvégzése a minisztériumok feladata**. A közfeladatok felülvizsgálatáról szóló 2229/2006. (XII. 20) Korm. határozat 1. pontja értelmében felül kell vizsgálni a minisztériumok ágazati feladat- és hatáskörébe tartozó közfeladatok körét, ellátásuk formáját és követelményrendszerét, valamint az ágazati jogszabályok hatáskör-telepítési rendszerét, és ezek alapján átfogó javaslatokat kell tenni a szükséges módosításokra.

A közfeladatok felülvizsgálatának, mint kiemelt fontosságú feladatnak a tárcaszintű koordinációjára minisztérium kompetenciái összességét képviselő vezető kerül kijelölésre,

akiknek a feladata lesz a felülvizsgálat során megválaszolható döntően közpolitikai jellegű kérdések és az ezek alapján készülő javaslatok kidolgozásának az irányítása.

Javasolt a minisztériumon belül munkacsoport létrehozása a felülvizsgálat végrehajtására.

A felülvizsgálat összehangolását az Államreform Bizottság Titkársága és a Felülvizsgálati Munkacsoport végzi.

b) Külső tanácsadó

A minisztérium felülvizsgálati tevékenységét közös külső tanácsadó támogatja. A **külső tanácsadó szervezi és segíti a minisztériumnál folyó felülvizsgálatot**, részt vesz a megfogalmazott javaslatok kialakításában, és véglegesítésében, továbbá folyamatos konzultációt (kapcsolattartást és segítségnyújtást) biztosít a felülvizsgálat teljes időtartamában.

A külső tanácsadó közbeszerzési eljárás keretében kerül kiválasztásra.

c) Felülvizsgálati Munkacsoport

A feladat-felülvizsgálat lebonyolításának összehangolására, monitoring jelentések áttekintésére, a beérkezett javaslatok értékelésére, a szükséges egyeztetések lefolytatására, és a döntést előkészítő javaslatok kidolgozására Felülvizsgálati Munkacsoport került létrehozásra.

A Felülvizsgálati Munkacsoportot a Miniszterelnöki Hivatal, a Pénzügyminisztérium, az Igazságügyi és Rendészeti Minisztérium, az Önkormányzati és Területfejlesztési Minisztérium, illetve az Államreform Bizottság Titkársága vezetői, szakértői alkotják.

A tárcák – a tanácsadó közreműködésével – kétheti rendszerességgel tájékoztatást adnak a felülvizsgálat helyzetéről a Felülvizsgálati Munkacsoportnak. A Felülvizsgálati Munkacsoport áttekinti és értékeli a beérkező javaslatokat, kiegészítéseket kér, egyeztet a minisztériumok stratégiai szintű vezetésével és dönt a végleges, a döntéshozók elé kerülő javaslatokról.

VI. Ütemezés

1) Projektindító megbeszélés

A felülvizsgálat folyamatáról, koncepciójáról, az elvégzendő feladatokról az Államreform Bizottság Titkárságának munkatársai egyeztetnek a felülvizsgálat tárcaszintű koordinálására kijelölt vezetőkkel, szakértőkkel. Az egyeztetésre várhatóan 2007. február elején kerül sor.

Az Államreform Bizottság Titkárságának munkatársai a felülvizsgálat teljes időtartamában a feladat-felülvizsgálatot végző szakértők rendelkezésére állnak. A felülvizsgálatban közreműködők a **felmerült kérdéseiket elektronikusan az allamreform@meh.hu e-mail címre küldhetik**, illetve telefonon Tóth Judit projektvezetőhöz (tel.: 441-3849) fordulhatnak.

2) Az ágazat jelenlegi tevékenységeinek, feladatainak összegyűjtése

A mellékelt adatlap (**I. Melléklet**) kitöltésével **szükséges összegyűjteni az adott ágazatba tartozó összes tevékenységet, és feladatot**. Ennek során a felülvizsgálat átfogó jellegéből adódóan, ágazatonként várhatóan több száz tevékenység kerül azonosításra .

Az ágazati tevékenységek, feladatok összegyűjtése a tárca feladata, melyet 2007. február 28-ig kell elvégezni. Az első fázisban mindössze a tevékenységek teljes körének összegyűjtése a feladat. A tevékenység-lista szűrésére, „tisztítására”, felülvizsgálatára, majd a feladatonkénti csoportosításra a külső tanácsadó segítségével a későbbiekben kerül sor. A tevékenységek átgondolását segítheti a feladat-hierachiában való gondolkodás, ezért a gyűjtő-táblában lehetőséget biztosítunk a feladatonkénti csoportosításra tett tárca-javaslatok megjelenítésére, de ez csak opcionális, a későbbiekben, a szakértők bekapcsolódását követően pontosítandó.

3) Képzés-oktatás (tárca-workshop)

A külső tanácsadó a közfeladatok felülvizsgálatának módszertanáról, és a felülvizsgálat végrehajtásának folyamatáról **a tárcák kijelölt szakértői** (a feladat-felülvizsgálatot végzők) **részére oktatással egybekötött konzultációt tart.**

Az oktatás lebonyolítására várhatóan 2007. március elején kerül sor. A pontos időpontról a tárcafelelősök a későbbiekben (várhatóan február folyamán) fognak tájékoztatást kapni.

4) Interjú a minisztériumok vezetőivel

Annak érdekében, hogy a felülvizsgálat kapcsán egy átfogó kép kerüljön kialakításra az adott minisztérium által felügyelt ágazat helyzetéről, a külső tanácsadó és az Államreform Bizottság Titkárságának munkatársai interjúkat készítenek a minisztérium vezetőivel (kabinetfőnök, szakállamtitkár), akik az ágazati feladatok összességére tekintettel válaszolják meg a kérdéseket.

Az interjúk lebonyolítására az időpont-egyeztetések függvényében várhatóan 2007. márciusban kerül sor.

5) A kérdőív alapegységének meghatározása, feladatcsoportok képzése

Az összegyűjtött tevékenységek – külső tanácsadó segítségével történő – aggregálására van szükség a megadott kérdéssor megválaszolhatósága érdekében.

Ajánlott, hogy tárcánként kb. 120-200 feladat, illetve 30-50 feladatcsoport kerüljön meghatározásra.

A feladatcsoportok kialakításának határideje: 2007. március 20.

A tárcánként képzett feladatokat és feladatcsoportokat március hónapban a Felülvizsgálati Munkacsoport áttekinti.

6) A feladat-felülvizsgálat (benne a fejezeti kezelésű előirányzatok áttekintésének) végrehajtása

A meghatározott feladatcsoportokra vonatkozóan a minisztériumok – a tanácsadó közreműködésével - a kidolgozott felülvizsgálati metodikán alapuló tesztsor megválaszolásával, áttekintést adnak az ellátott, finanszírozott vagy felügyelt feladatok

ellátásának módjáról, valamint átfogó javaslatokat fogalmazznak meg a szükséges változások irányáról.

A fejezeti kezelésű előirányzatok esetében a tesztsor alapján történő felülvizsgálatra egy a fejezeti kezelésű előirányzat pénzügyi vetületét számba vevő kérdéssor megválaszolását követően - március végétől - kerül sor.

A felülvizsgálat lefolytatásának, az eredmények elküldésének a határideje: 2007. május 31.

7) A beérkezett javaslatok feldolgozása, értékelése, a végső javaslat-csomag kialakítása

Az **elkészülő tárcajavaslatokat a Felülvizsgálati Munkacsoport tekinti át**, értékeli, kér kiegészítéseket, egyeztet a minisztériumok stratégiai szintű vezetésével és dönt a végleges, a döntéshozók elé kerülő javaslatokról. A Felülvizsgálati Munkacsoport a tárcajavaslatok átdolgozására, kiegészítésére kérheti az adott minisztériumot.

A javaslatok véglegesítésének határideje: 2007. június 30.

8) Döntés a javaslatokról

A Felülvizsgálati Munkacsoport ajánlásait tartalmazó, a feladat-felülvizsgálat nyomán született javaslatok az Államreform Bizottság elé kerülnek.

Az Államreform Bizottság által támogatott javaslatokat az államreformért felelős kormánybiztos az érintett miniszterrel közösen terjeszti a Kormány elé.

Ennek határideje 2007. július 15.

A tárcák eközben kidolgozzák a javaslatokhoz kapcsolódó intézkedési-, végrehajtási terveket.

9) Részletes javaslatok kialakítása, kapcsolódás a 2007. őszi jogszabály-alkotáshoz, és 2008. évi költségvetés tervezéséhez

A felülvizsgálat során született javaslatok és intézkedések beépülnek a 2007. őszi törvényalkotási programba, és a 2008. évi költségvetés tervezésébe.

A Kormány által elfogadott javaslatok, koncepciók megvalósításához szükséges jogszabály-módosítások kidolgozása a tárcák feladata.

A jóváhagyott intézkedési tervek alapján, a részletes javaslatok kidolgozásának, a jogszabály-tervezetek normaszövegeinek elkészítési, beterjesztési határideje: 2007. szeptember 30.

A jogszabály-tervezetekkel kapcsolatos egyeztetések lebonyolítására, illetve a jogszabály-módosítások, a 2008. évi költségvetés elfogadására 2007. december 31-ig kerül sor.

Az közfeladatok felülvizsgálatának ütemtervét a **V. melléklet** tartalmazza.

VII. A felülvizsgálat módszertana

VII.1. Tevékenységek, feladatok összegyűjtése, feladatcsoportok képzése

Definíciók:

Tevékenység: egy ágazaton belül értelmesen körülhatárolható – a közfeladat-felülvizsgálat szempontjából legkisebb vizsgálati – egység, melyben a közszféra ellátó, finanszírozó, vagy szabályozó szerepet tölt be.

Feladat: azonos célt szolgáló tevékenységek összessége.

Feladatcsoport: tematikusan egy csoportba tartozó feladatok összessége. A feladatcsoportok képzésében segítséget jelentenek pl. tevékenységi nomenklatúrák: szakfeladatrend, kormányzati funkciók mérésére alkalmazott ún. COFOG (Classification of Functions of Government) szabvány, vagy a költségvetésben megjelenő prezentációs struktúra.

Példa: feladatcsoport – feladat – tevékenység

- hulladékgyűjtés – települési szilárd hulladékkal kapcsolatos feladatok - települési szilárd hulladék ártalmatlanítása
- tűzvédelem - tűzvédelemi jóléti szolgáltatások - tűzoltók oktatása

Ágazati tevékenységek, feladatok összegyűjtése

A felülvizsgálati folyamat első lépéseként **az adott ágazatba tartozó összes tevékenység összegyűjtésére van szükség, az I. mellékletben szereplő adatlap segítségével.**

Az első fázisban mindössze a tevékenységek teljes körének összegyűjtése a feladat. A tevékenység-lista szűrésére, „tisztítására”, felülvizsgálatára, majd a feladatonkénti csoportosításra a külső tanácsadó segítségével a későbbiekben kerül sor. A tevékenységek átgondolását segítheti a feladat-hierachiában való gondolkodás, ezért a gyűjtő-táblában lehetőséget biztosítunk a feladatonkénti csoportosításra tett tárca-javaslatok megjelenítésére, de ez csak opcionális, a későbbiekben, a szakértők bekapcsolódását követően pontosítandó.

Az adatlapon a tevékenységlista mellett, kérjük feltüntetni a tevékenységet előíró (meghatározó) jogszabálynak, állami irányítás egyéb jogi eszközének, költségvetési sornak a megnevezését³, illetve – szükség esetén – a tevékenység létezésének, végrehajtásának egyéb indokát. Egy tevékenységet több „forrása” is lehet. Lehetőség szerint, kérjük jelezzék, hogy a tevékenység mely COFOG kategória részét alkotja. A COFOG címlistát a **II. melléklet** tartalmazza. A COFOG-kategória hozzárendelésénél kérjük, törekedjenek a lehető legmélyebb bontásra – ha értelmezhető, akkor az ötszámjegyű azonosítóval ellátott funkcióval, ha nem, akkor a négyzámjegyű funkcionális alcsoporttal, ha azzal sem, akkor a háromjegyű funkciócsoporttal. Abban az esetben is segít a megfelelő COFOG-kategória megjelölése, ha a megnevezett „Ágazati tevékenység” csak részben fedi azt.

Fontos szempont, hogy a tevékenységek, feladatok azonosítása ágazati szemléletben történjen, és ne szűküljön le az adott intézményekre. **A gyűjtés fókuszában az adott**

³ A „Költségvetés” oszlopban kérjük a 2007. évi költségvetésben szereplő konkrét költségvetési sor (fejezet, cím, alcím, jogcímcsoport, jogcím) feltüntetését.

ágazathoz vagy területhez tartozó tevékenységeknek, illetve feladatoknak kell tartozniuk, függetlenül attól, hogy a közsféra milyen közigazgatási szervek vagy egyéb intézmények útján látja el azokat. Ezek lehetnek:

- minisztérium,
- minisztériumok háttérintézményei, gazdasági és közhasznú társaságai, (köz)alapítványai, stb.
- kormányhivatalok,
- központi hivatalok,
- területi (regionális, megyei) és helyi államigazgatási szervek,
- önálló költségvetési szervek,
- egyéb közintézmények,
- helyi önkormányzat.

A vizsgálat tárgyához tartoznak az elkülönített pénzügyi alapok által meghatározott feladatok is, amelyek az adott tárca szakterületéhez tartoznak.

A tevékenységek, illetve a feladatok széleskörű listájának összeállításához **a következő forrásokat javasoljuk felhasználni:**

- a miniszter feladat- és hatásköréről szóló jogszabály;
- a minisztérium alapító okirata;
- a minisztérium, és intézményeinek SZMSZ-ei;
- az adott minisztériumot érintő jogszabályok;
- az adott ágazatot szabályozó jogszabályok;
- az adott ágazat szakpolitikái;
- a költségvetés;
- egyéb, relevánsnak ítélt források.

A számbavétel során **minden tevékenységet kérünk rögzíteni, ahol az államnak bármilyen feladata adódik**, akár az ellátás, akár a finanszírozás, akár a szabályozás területén.

Feladatok, feladatcsoportok képzése

A **tevékenységek összegyűjtése után**, a tanácsadó segítségével kerül sor a tevékenységlista szűrésére, „tisztítására”. Ezután a megadott kérdéssor megválaszolhatósága érdekében a tevékenységek **aggregálására, feladatok, majd feladatcsoportok képzésére van szükség**.

A feladatok lehatárolása, feladatcsoportok képzése a tárca és a tanácsadó közös feladata. A **feladatcsoportok képzésében segítségül szolgálhatnak pl. a tevékenységi nomenklatúrák (szak-feladatrend, COFOG), vagy a költségvetésben megjelenő prezentációs struktúra**.

A felülvizsgálati folyamat kritikus lépése a megfelelő feladatcsoportok összeállítása, minisztériumonként. A feladatcsoportok megfelelő képzése, ésszerű tagoltsága és áttekinthetősége az egész folyamat kulcsfontosságú sikertényezője. Ezért ebben a fázisba a minisztérium és a külső tanácsadó között szoros együttműködésre van szükség.

Célszerű, hogy ezen megválasztott „alapegységek”, feladatcsoportok egyenszilárdsága biztosított legyen a kérdések megválaszolása szempontjából (pl. az oktatás túl tág kategória, mivel a közoktatásban és a felsőoktatásban eltérő az állam szerepe), míg ha túl marginális és szétaprózott módon fogalmazzuk meg a kérdőív „alapegységét” kezelhetetlen és olvashatatlan mennyiségű információt (papírt) állítunk elő.

Mindezt több lépésben szükséges elvégezni:

1. **Teljeskörű tevékenységlista összeállítása**, amely akár az ezres nagyságrendet is elérheti a tárcák által felügyelt ágazat(ok)ban, terület(ek)en.
2. **Átfedések kiszűrése, az azonos célt szolgáló tevékenységekből feladatok képzése**, várhatóan 120-200 közötti feladat.
3. **Feladatok csoportosítása**, aminek eredményeképpen 30 és 50 feladatcsoport kerül kialakításra, ezekre vonatkozóan kell a kérdéssort megválaszolni.

VII.2. A feladat-felülvizsgálat elvei, az elkészítendő javaslatok tartalmi elemei

A továbbiakban a fent leírt lépések végeredményeként kapott, minisztériumonként mintegy 30-50 feladatcsoport egyenkénti vizsgálata, és ezek alapján javaslatok kidolgozása következik.

A feladat-felülvizsgálat elvei, melyek a javaslatok kidolgozása során követendők

1. A felülvizsgálati metodika tesztjeiben található elméleti háttér, valamint a **felülvizsgálatot segítő szempontrendszer és kérdéssor** alapvetően a feladatellátás átgondolásához nyújt támpontokat, ugyanakkor ezek **hasznosítása, implementációja a javaslatok kidolgozásához a tárca saját döntése**. Nem szükséges valamennyi kérdés megválaszolása, viszont a javaslatok kidolgozását, elkészítését jelentősen segíthetik az átgondolt válaszok.
2. Az egyes kérdésekre nem „igen/nem” válaszokat várunk, hanem az adott feladatcsoport átfogó vizsgálatát a konkrét teszt által lefedett kérdéskör viszonylatában.
3. A javaslatokat megfogalmazásakor figyelembe kell venni a társadalmi következményeket és hatásokat.
4. **Minden feladatcsoport vizsgálata esetén ki kell térni az időbeni dimenzióra** is, milyen elmozdulást lát szükségesnek középtávon (2010-ig).
5. Mind a jelenlegi helyzet bemutatásakor, mind a javaslatok kidolgozásakor **törekedni kell az indikátorok, benchmarkok (pl. OECD, EU) használatára**.

A fejezeti kezelésű előirányzatok esetében a tesztsor alapján történő felülvizsgálatra egy a fejezeti kezelésű előirányzat pénzügyi vetületét számba vevő kérdéssor megválaszolását követően kerül sor.

A felülvizsgálat eredményeként elkészülő javaslatok szükséges tartalmi elemei

A felülvizsgálat eredményeként (május végéig) feladatcsoportonként 1-1 elemzést várunk, mely egyenként értékeli a tesztek által lefedett kérdéskört.

Minden teszt esetében:

- egyrészt **szükséges kitérni a jelenlegi helyzetre**, annak indoklására, elemzésére, „a mértékre”;
- másrészt pedig **javaslatokat várunk az állami szerepvállalás mértékének, módjának esetleges megváltoztatására vonatkozóan**;
- a feladatcsoportok vizsgálatakor, **a feladatcsoporton belüli a részterületeket is át kell gondolni**, ezért meg kell vizsgálni, hogy van-e olyan részterület, amelyre esetlegesen más javaslat is születhet;
- ha a megküldendő javaslat végrehajtása jogszabály-módosítást is igényel, akkor fel kell tüntetni, hogy mely jogszabályt érint, és tartalmában milyen módosítás válik szükségessé.

VII.3. A feladatok felülvizsgálatának keretét adó tesztsor

I. Közsükséglet Teszt - A feladat ellátása továbbra is közsükségletet szolgál?

Bármilyen állami tevékenység kapcsán szükséges meghatározni, hogy az a közérdeket szolgálja-e, azaz annak **átfogó társadalmi haszna magasabb, mint a tényleges költsége.**

Támogató kérdések, illetve szempontrendszer az indokláshoz, és a javaslattételhez

Az alábbi, a gondolkodást segítő kérdések megválaszolása alapján, indoklást várunk arra vonatkozóan, hogy **jelenleg igazolható-e az adott feladatcsoport közérdeket szolgáló jellege.**

Átgondolást segítő kérdések:

- A feladat milyen közpolitikai cél elérését szolgálja? Közérdek (széles társadalmi érdek) áll fenn vagy sem?
- Kik az ügyfelek, érdekeltek, kedvezményezettek, mekkora a számosságuk, milyen hasznuk származik nekik és a társadalomnak a feladat végrehajtásából?
- Mi történik, kinek jelent hátrányt, ha nincs beavatkozás? Lehet a hátrányt számszerűsíteni?
- Milyen kvantifikálható mutató alapján lehet értékelni a feladat eredményességét a közérdek szempontjából?
- Költség-hatékony a beavatkozás, azaz a beavatkozás társadalmi (!) haszna meghaladja a költségét? Mekkora a nettó hozzáadott értéke?

II. Állami szerepvállalás Teszt –

A. Indokolt és szükséges-e az állam szerepvállalása a feladatban?

B. A szerepvállalásnak mi az optimális formája és mértéke?

A állami beavatkozások indoka általában a piacok és szereplőik működésének eredménytelenségéből adódó „piac kudarc” kiigazítása, vagy egy világos kormányzati igazságossági (redistribúciós/elosztási) cél elérése.

A „piac kudarcra” arra utal, mikor a piac nem vagy önmagában várhatóan nem tudja biztosítani a hatékony/optimális társadalmi, gazdasági eredményt. Az állami beavatkozásnak arra kell törekednie, hogy helyrehozza, kiigazítsa a „piac kudarcát”.

PIACI KUDARCOK

Közgazdasági hatékonyság eléréséről beszélünk akkor, ha legalább egy valakinek jobb lesz anélkül, hogy bárki másnak a jóléte csökkenjen (Paretó-hatékonyság). Ez a hatékonyság növeli a jólétet, biztosítva, hogy a források elosztása és felhasználása a legeredményesebb, legproduktívabb módon történjen meg. Egy lehetséges indoka a hatástalanságnak, amikor olyan körülmények állnak fenn, hogy a magánhaszon, amely magánszemélyek vagy vállalkozások számára jelentkezik egy adott tevékenységből különbözik az átfogó társadalmi haszontól. A piaci kudarc egy ilyen szituáció, amikor a piaci mechanizmusok önmagukban nem tudják biztosítani a gazdasági hatékonyságot. Ez számos okból adódhat, amelyeket az alábbiakban röviden bemutatunk.

Közjavak

A piac egyes termékek és szolgáltatás kínálata és elosztása tekintetében nem működik megfelelően, mint az ún. közjavak esetében. A közjavak azon javak, melyek használata és fogyasztása nem versengő és nem kizárható módon történik.

- „Nem versengő” azt jelenti, hogy egy valaki által történő fogyasztás nem akadályozza meg, hogy bárki más is használja vagy fogyasszon az adott termékből, anélkül, hogy az okozott hasznosság csökkenne. A tiszta levegő példa a nem versengő jószágra.
- „Nem kizárható” azt jelenti, hogy ha egy közjószág elérhető egy fogyasztó számára, akkor ténylegesen elérhető bárki számára. A honvédelem példa a nem kizárható közjószágra.

A ki nem zárhatóságból adódóan a közjószágoknál felléphet az ún. „potyautas probléma”. Ez akkor áll elő, amikor egyes fogyasztók elmulasztanak fizetni a közjószág ellátásáért, mert arra számítanak, hogy majd mások megfizetik azt. Ez azzal jár, hogy a lehetséges szolgáltatók kevesebb haszonra tesznek szert, mint a társadalom egésze, amennyiben hajlandó érte kollektíven fizetni. Tehát a piaci megoldás azzal jár, hogy túlságosan kevés közjószág állítódik elő a társadalmilag optimálisához képest.

Külső (externális) hatások

„Externáliákat” eredményez, mikor egy adott tevékenység végzése olyan hasznokat és költségeket okoz egy másik tevékenységnek ellátónak, amelyet közvetlenül nem áraz be a piac. Externáliák kapcsolódhatnak például a K+F tevékenységhez („túlcsofordulásakor”), vagy környezeti hatásokhoz (szennyezés). Amennyiben egy vállalat úgy tartja alacsonyan költségeit, hogy nem investál víztisztító berendezésekbe, akkor azon társaságok és egyének számára, akik tiszta vizet használnának növeli a költségeit. Ez esetben a szennyező külső költségeket terhelt egyéb termelőkre, illetve fogyasztókra.

Tökéletlen információk

A piac hatékony működéséhez információ szükséges. A vásárlóknak ismerniük kell az áru vagy szolgáltatás minőségét ahhoz, hogy megtudják ítélni számukra annak értékét, hasznosságát. Az eladóknak, hitelezőknek, befektetőknek pedig ismerniük kell a vásárlók, kölcsönvevők, és vállalkozások megbízhatóságát, fizetőképességét.

Az információknak a piac mindkét oldalán ismertnek kell lenniük, s ahol ez nincs meg ott ez piaci kudarcot eredményezhet. Ezen jelenség „információs aszimmetria” néven is ismert.

Ez a jelenség lép fel, például akkor amikor az eladók olyan információk birtokában vannak egy termék minőségéről, amelyről a vásárlók nem tudnak. Így az információs aszimmetria eltérítheti a kereskedett áruk minőségét, ún. „káros szelekciót” eredményezve.

Piaci erőfölény

Piaci erőfölényt eredményezhet, amikor az elégtelen verseny nem teszi lehetővé, hogy a piac hatékonyan működjön. A magas cégalapítási és piacra lépési költségek elijeszthetik a versenytársakat, aminek következtében piaci erőfölény állhat elő. Ezt a helyzetet tovább súlyosbíthatja a szereplők piaci pozícióikat védő stratégiája (túlzott piaci kapacitások kiépítése, költségek alatti ún. „felfaló” árazás).

IGAZSÁGOSSÁG

A másik fontos indoka lehet az állami beavatkozásnak az ún. igazságossági célok megvalósítása. Ennek indoka, hogy a piaci mechanizmusok által keletkezett jövedelemkülönbségeket a jövedelmek egy részének újraelosztásával enyhítse. Az újraelosztás akkor hatékony, ha minél kisebb torzítással és társadalmi költséggel jár.

Az állami beavatkozások jelentős költségekkel járhatnak és a piac/ torzulását okozhatják. Így ezeket is figyelembe kell venni mikor egy állami beavatkozást megokolunk. Például egy szabályozás sikeres lehet egy részleges piaci kudarc kezelésére, ugyanakkor olyan egyéb költségeket vonhat maga után, amely miatt összességében nem éri meg alkalmazni.

PÉLDA

Felnőttek szakmai továbbképzése

A képzett munkaerő pozitív hatással bír az olyan magas szintű gazdasági célok elérése tekintetében, mint a termelékenység és növekedés. Ugyanakkor az is kimutatható, hogy Magyarországon a jól képzett munkaerőből hiány van, amit jól jelez a szakképzett szakmunkások alacsony száma összehasonlítva más EU tagországokkal. Ennek indokaként a piaci kudarc három formáját azonosíthatjuk:

- Externális hatások miatt a munkáltatók kevesebbet invesztálnak a képzésbe. A vállalatok aggódnak amiatt, hogy a kiképezett munkavállaló elhagyja a társaságot mielőtt a képzésbe investált összeg megtérülne vagy visszafizetésre kerülne. Még ha elég gyorsan megkapnák a képzés költségét, akkor is vonakodnának a munkavállalóik képzésétől.
- A tökéletlen információk miatt a munkavállalók nem képesek megítélni a képzések minőségét, illetve értékelné az azzal járó hasznokat. Ez csökkenti a képzés időtartama alatt az alacsonyabb bérek elfogadására való hajlamot vagy egyáltalán a képzésben való részvétel szándékát.
- A hitelpiac hiányosságai. A képzésnek bár költsége van, de az egyének várhatóan magasabb keresetet kaphatnak a képzést követően. Egyesek képesek lesznek hitelt felvenni a képzési költségre, annak reményében, hogy a magasabb jövőbeli keresetükből képesek lesznek azt visszafizetni. Azonban, az alacsonyabb keresetű munkavállalóknak, akiknek a hitelfelvételük korlátozott, nem tudnak hitelt kapni a képzésük megfizetésére. E piaci kudarcokból következően a piac által nyújtott képzések szintje nem kielégítő mértékű, társadalmi szempontból alacsonynak tekinthető. Jól konstruált állami beavatkozással lehetséges áthidalni e szakadékot.

Azokban az esetekben, ahol fennáll az állami szerepvállalás indokoltsága, annak formája és mértéke alapján az alábbi főbb lehetőségek adódnak:

		Finanszírozás módja	
		Csak költségvetésből (+Tb)	Állampolgári hozzájárulás is
Ellátás formája	Saját intézményrendszer	a) Csak költségvetésből, saját intézményrendszerrel	c) Co-payment, saját intézményrendszerrel
	Külső intézmények által	b) Csak költségvetésből, külső intézményrendszerrel (kiszereződés)	d) Támogatás vagy kereslet vagy kínálat* oldalon (közvetlen v. közvetett, pl. adókedvezmény)
e) Szabályozás (minőség, árak, elérhetőség/hozzáférés stb.)			

* a külső intézmények általi ellátásnál az állampolgári hozzájárulást egyenértékűnek tekintve a kínálat-oldali támogatással

Támogató kérdések, illetve szempontrendszer a javaslatételhez

E teszt esetén azt szükséges megvizsgálni, hogy **az állam a megfelelő/optimális formában és mértékben látja-e el az adott közfeladatot? Lehetséges-e elmozdulás az ellátási módok között, illetve a mértéken belül annak érdekében, hogy költséghatékonyabbá váljon a beavatkozás?** Ha van elmozdulásra lehetőség, akkor elsősorban számításokkal alátámasztott javaslatokat várunk.

Az általános trend ellenére **elképzeltető, hogy a társadalmi, gazdasági környezet változása miatt szükségessé válhat olyan új feladatok ellátása is, amelyet az állam eddig nem, vagy csak kisebb mértékben látott el.** Amennyiben van ilyen, azt ebben a pontban lehet **ismertetni**, az állami beavatkozás indokoltságának, formájának és mértékének megadásával. Az új feladatokra vonatkozó javaslatok kidolgozásához szükséges felhasználni a későbbi tesztekkel érintett kérdésköröket is.

A közfeladat (állami beavatkozás) indokoltságát, illetve formáját, mértékét az alábbi kérdések felhasználásával célszerű alátámasztani:

- Amennyiben az adott feladat közszükségletet szolgál, kell-e érte vállalnia az államnak az ezzel járó felelősséget? Ha igen, milyen formájú és mértékű legyen a felelősségvállalás?
- Mi az állami beavatkozás indoka? Milyen piaci kudarcot orvosol (piaci helyzet körülírása, ahol nincs piac, ha lenne tényleg rosszul működne?), vagy milyen redisztribúciós cél áll mögötte?
- A nemzetközi példák (EU, OECD) mit mutatnak az állami beavatkozásra vonatkozóan e területen?
- Fennáll-e a továbbra is az állami szerepvállalás indoka? Határozott vagy határozatlan időre szól az adott feladat ellátása? Indokolt-e ez?
- Milyen hatása lenne, ha az állam nem vállalna szerepet e feladatban egyáltalán?
- Ha az állam nem látná el, az erre fordított adó fejében nem biztosítaná a piac? Miért?
- Ha a piac is el tudná látni, mitől jobb, hogy az állam látja el most? (költséghatékonyabb, nem szegregál, redisztribuíál, stb.) A disztribúciós hatások kimutatásánál szükséges meghatározni az újraelosztás költségét és hasznát az egyes társadalmi csoportok között. A hatások kimutatása az alábbi szempontok szerint történhet (jövedelem; nem; etnikai csoport; kor; földrajzi elhelyezkedés; testi és szellemi hátrány).
- Az adott területen várható jövőbeli (társadalmi, gazdasági) változások indokolnak-e középtávon elmozdulást?
- A kormányzat/állam jelenlegi szerepvállalása (forma, mérték) megfelelő-e? Ha igen, miért? (Pl: mi indokolja a saját intézményrendszerrel való ellátást, nem elegendő a szabályozás alkalmazása?)
- Mi indokolja az adott mértéket? Miért pont annyit, nem kevesebbet vagy többet szükséges szolgáltatni/építeni/képezni? Lehet-e az adott mértéket csökkenteni? Van-e előírt minimum szerepvállalás amit az államnak mindenképp el kell látnia, hol rögzített ez?
- Lehet-e a finanszírozásba bevonni/jobban bevonni a kedvezményezetteket, akár differenciáltan? Mit mutatnak a nemzetközi példák?

- Lehet-e az adott mértéket költséghatékonyabban elérni, vagy ugyanennyi ráfordítással jobb eredményt elérni az ellátás formájának változtatásával?
- Vannak-e mennyiségi, minőségi célok az adott mennyiségű forráshoz?
- Lehet-e a szabályozáson belül a költséghatékonyt erősíteni, ugyanazt a hatást kisebb ráfordítással/adminisztratív teher generálásával elérni (pl.: engedélyezés helyett bejelentés és utólagos ellenőrzés stb.)
- Milyen nemzetközi benchmarkok vannak az állami szerepvállalás formája és mértéke tekintetében?
- Rövid, közép és hosszútávon milyen elmozdulás tehető az állami szerepvállalás mértékében és formájában?

III. Hatáskör-illesztési Teszt - A feladat a megfelelő szintű központi/helyi kormányzati hatáskörben/illetékességben van?

Ebben a tesztben vizsgálandó egyrészt, hogy az adott feladatot állami (államigazgatási), vagy önkormányzati hatáskörben kell-e ellátni, másrészt, hogy megfelelő szintű (központi, regionális, kistérségi, helyi) államigazgatási/közigazgatási szerv látja-e el? A főbb szóba jöhető változtatási irányok az alábbiakban összegezhetők:

Önkormányzati feladat állami (központi) feladatként történő megfogalmazása? (re-centralizáció)

A rendszerváltozás után általános tendencia volt, hogy jelentős mértékben visszaszorult az állami beavatkozás, állami szerepvállalás az egyes közszolgáltatások biztosításával. A piaci viszonyok átalakulása, illetve a civil szféra viszonylag lassú kibontakozása miatt a jogalkotó számos területen önkormányzati feladattá alakította át a korábbi állami feladatokat (azaz nem csak a volt tanácsai feladatokat telepítette a helyi önkormányzatokhoz). A feladatmegosztás érdekében azokat, amelyekben nincs vagy nem jelentős a helyi érdekeltségi elem, azaz nem helyi közügy, illetve indokolt az országosan egységes megoldás, ezért állami feladatként célszerű megfogalmazni. Azon feladat- és hatásköröknél is felmerülhet az állami feladattá történő minősítés, melyeknél szabályozás, illetve a finanszírozás rendje teljesen leszűkíti a helyi önkormányzatok mozgásterét, a helyi viszonyok figyelembevételét, és így a helyi döntéseknek az adott közszolgáltatás ellátásában meghatározó befolyása nincs.

Központi állami feladat- és hatáskörök decentralizálása az önkormányzatok regionális társulására közjogi szerződéssel

Meg kell vizsgálni, hogy egyes ágazati, központi állami feladat- és hatáskört el lehet-e látni az önkormányzatok regionális társulása útján közjogi szerződéssel?

Feladat megyei szint helyett önkormányzatok regionális társulása útján való ellátása ösztönző-rendszer bevonásával

Regionális szintre jelenleg nem telepíthető önkormányzati feladat- és hatáskör. Az azonban megvizsgálható, hogy az ösztönző-rendszer segítségével az egyes feladatot el lehet-e látni regionális társulás útján. A megyei önkormányzati feladat- és hatásköröket tehát felül kell vizsgálni abból a szempontból is, hogy melyeket célszerűbb ellátni az önkormányzatok regionális társulása útján az ösztönző-rendszer segítségével.

Feladat kistérségi társulásban való ellátása ösztönző-rendszer útján

Kistérségi szintre jelenleg nem telepíthető önkormányzati feladat- és hatáskör. Az azonban megvizsgálható, hogy az ösztönző-rendszer segítségével mely feladato(ka)t lehet társulás útján ellátni. E kérdéskörnél tehát szükséges áttekinteni azt, hogy mely települési és mely megyei önkormányzati feladat- és hatásköröket lehet többcélú kistérségi társulási keretek között ellátni az ösztönző-rendszer segítségével hívása mellett.

Differenciált feladattelepítés (lakosság szám szerint, önkormányzati szintek között)

A hatáskörök felülvizsgálatánál, az újratelepítésre vonatkozó javaslatok megfogalmazásánál kiemelt figyelmet érdemelnek a nagyobb lakosság számú és teljesítőképességű (városi, nagyközségi) önkormányzatok. Az elaprózott településszerkezetű önkormányzati rendszerünkben a szolgáltatások hatékonyságának fokozásában, szakmai színvonalának emelésében a jelenleginél jóval fontosabb szerepet játszhatnak ezen önkormányzatok, éppen a térségi közszolgáltatások környező településekre kiterjedő biztosításában. A feladat- és hatáskörök felülvizsgálatakor szükséges megjelölni azon feladatokat, melyeket ésszerűbb – lakosság szám szerint – a nagyobb teljesítőképességű önkormányzatokhoz telepíteni.

Államigazgatási szervek szintje, típusa közötti elmozdulás

A fenti lehetőségek mellett arra is ki kell térni, hogy az államigazgatáson belül mely szintre (központi, területi), illetve az adott szinten milyen típusú szerv (Pl. minisztérium, vagy központi hivatal) lássa el az adott feladatot.

PÉLDA:

Közoktatási ellátás kistérségi szintű racionalizációja

A települések mai feladatainak egy részét - a méretgazdaságos üzeméret érvényesítése miatt - kistérségi szinten lehet racionálisan megszervezni. E szintre indokolt helyezni a közoktatás megszervezését is. A 2/3-os országgyűlési támogatottságot igénylő adminisztratív eszközök (társulások kötelező előírása) hiányában más eszközökkel kell élni a hatékonyabb feladatellátás érdekében. A 2007. évi költségvetési törvény határozott lépéseket tesz az ésszerű, méretgazdaságos üzeméretet elérő társulási formák – kiemelten a többcélú kistérségi társulás – pénzügyi ösztönzésére: a központi támogatási rendszer pozitív és negatív eszközökkel ösztönzi az önkormányzatokat a méretgazdaságos, kistérségi szintű társulásban történő feladatellátásra. A többcélú kistérségi társulások támogatásának növekedése a közoktatási intézmények közös fenntartását ösztönzi, kiemelt támogatást biztosítva a többcélú kistérségi társulásoknak abban az esetben, ha átveszik az intézmények fenntartását. Így rövid és középtávon több közoktatási intézmény összevonására kerül sor, ami pl. racionálisabb a létszámgazdálkodást eredményez.

Szemponrendszer a javaslattételhez

A különböző szintek közötti feladatmegosztásra – átfogó közigazgatási/önkormányzati reformot feltételezve (2/3) – a **III. melléklet** bemutat egy, a nemzetközi tapasztalatokat alapján kialakított, itthon hatékonynak látszó lehetséges verziót. Ezt is figyelembe véve, illetve felhasználva célszerű javaslatot tenni az adott feladatcsoport optimális szintű ellátásának helyére.

A decentralizációs döntéseknél figyelemmel kell lenni a következőkre:

- A döntéshozók közelebbi kapcsolatba kerülnek a kedvezményezettekkel, akik közvetlenebb kontrollt gyakorolhatnak a feladatellátás teljesítménye felett.
- A feladatok és hatáskörök decentralizációja javítja a helyi kezdeményezések lehetőségét, csökkenti a belső kommunikációs és döntés-előkészítési költségeket (kisebb pénz és idő igényvel járó egyeztetés és döntéshozatal mint a központi szintnél).
- A feladatok irányításának a felhasználókhöz történő közelítésével nagyobb a hajlandóság a szolgáltatásokért történő fizetésre.

Az optimális/költséghatékonyabb szint meghatározását követően kérem, tegyen javaslatot arra, hogy milyen (jogszabály-módosítással, ill. 2/3-os tv-módosítások hiányában elsősorban finansziális) eszközökkel érhető el a kívánatos szinten történő ellátás.

IV. Külső partner Teszt - A feladatot el tudná e látni részben vagy egészben a magán vagy a nem állami non-profit szektor?

A közszolgáltatások nyújtásának kiszervezése nem új jelenség, évszázadok óta használt módja a közfeladatok megszervezésének. Az utóbbi évtizedekben - a közmenedzsment egy fajtájaként - ismét növekvő szerepet kapott számos országban a közszolgáltatások verseny alapján történő kiszervezése. Ezen változás egyik alapelve, hogy a közfeladatok ellátását az kell végezze aki a legjobb minőségben és legolcsóbban valósítja meg, függetlenül attól hogy ez a közszférát vagy a magánszektort jelenti is. E megoldásnak egyértelmű haszna a növekvő versenyből és a lakosság nagyobb választási lehetőségéből adódik. A közszolgáltatások nyújtásában tehát ma már együtt kell részt vennie - egymással versenyezve és együttműködve - a költségvetési, a vállalati és non-profit szektornak. A finanszírozás és az ellátási felelősség döntően államnál marad, de a szerződéses verseny növeli a hatékonyságot, illetve elősegíti az adott szolgáltatást igénybe vevők nagyobb választási lehetőségét.

A kiszervezés nem öncélú dolog, a megvalósítás lehetősége akkor biztosított, ha az adott feladat ellátását szerződésbe lehet foglalni. Ehhez szükséges a feladat részletes, mérhető, reális, és időben lehatárolható meghatározása, az egyes szereplők költségeinek, teljesítményének összehasonlíthatósága (benchmarking), valamint a megbízó oldaláról a jó szerződések megkötéséhez szükséges szakértelem és annak betartatásához monitoring kapacitás.

Az outsourcing (erőforrás-kihelyezés) a közszférában is egyre gyakoribb, amelynek előnyei (mint például a költségcsökkentés, erőforrás-optimalizálás) megfelelő kivitelezés esetén a versenyszférához hasonlóan realizálódhatnak. A közszférában jelentkező outsourcing esetén a szerződéseket mindig az állam és a magánszféra köti egymással. Ezeknél a speciális outsourcing típusoknál többféle szerződéstípus is létezik, melyek a felek kockázatvállalási mértékében különböztethetők meg egymástól. Az állam az alapján dönti el, hogy a kiszervezett tevékenységet milyen szerződés típus alapján szervezi ki, hogy melyik jelent számára kisebb kockázatot. A sikeres outsourcing esetében fontos szempont az érintett feladat komplexitása, a megbízható partnerek számossága és az érintett tevékenységhez kapcsolódó eszközök, vagyon specializáltsága.

Az egyes outsourcing típusok:

Szolgáltatási szerződés

Az állam meghatározott (rész)szolgáltatás nyújtására versenyeztetés útján szerződik a magán-társasággal. A szerződések a közszolgáltatás időhorizontjához képest rövid távúak (néhány hónaptól néhány évig). A szerződés tárgya jellemzően egy új technológia alkalmazása (pl. autópályadíj-szedés, vízórák üzembe helyezése, karbantartása, leolvasása, járművek, illetve egyéb technikai rendszerek karbantartása). A szolgáltatási szerződések révén az állam a magánszféra technológiai szaktudását hasznosítja, ami költség-hatékony technológiák alkalmazását teszi lehetővé. A beruházás és a közszolgáltatás egészének átfogó menedzselése ugyanakkor az állam kizárólagos felelőssége marad. Itt az outsourcing a megvalósításra irányul, a menedzselést az állam végzi.

Üzemeltetési szerződés

Az üzemeltetési szerződések esetében az eszköz működtetésének és menedzselésének felelőssége a magántársasághoz kerül, ezért a magántársaságot jobban ösztönzi technológiai innovációra és költség-hatékony megoldások alkalmazására, mint a szolgáltatási szerződések. A szerződések rövid távúak, de a szolgáltatási szerződések futamidejénél hosszabb periódusra szólnak. A magántársaság az államtól vagy fix vagy teljesítményarányos díjat kap (utóbbi esetben a szolgáltatás színvonala határozza meg a fizetendő díjat).

Az üzemeltetési szerződéseknél a magántársaság felelőssége a létesítmény működtetéséért nagyobb, mint a szolgáltatási szerződések esetében, ugyanakkor a beruházási döntések továbbra is az állami szféra hatáskörébe tartoznak. A szerződéstípus lépcsőfoknak tekinthető a magánszféra jövőbeni intenzívebb bevonása felé, segítheti a bizalom kiépülését azokban a szektorokban, ahol még kevés PPP-tapasztalat halmozódott fel.

Az üzemeltetési szerződések a szolgáltatás minőségének javítására ösztönöznek, a szolgáltatások terjedelmének fejlesztésére és egyéb tényezők reformjára (pl. díjreform) azonban nincs ösztönző hatásuk.

Lízingbe adás

Lízingszerződések esetén a magáncég felelősséget vállal a köztulajdonban álló eszköz működtetéséért és karbantartásáért. A lízingdíjjal megveszi a jogot a működtetésből eredő hasznokra, ezáltal a működtetés keresleti kockázatának nagy része őt terheli, mivel meghatározott szolgáltatási színvonal mellett költségei befolyásolják a profitot.

Az előző két szerződéstípushoz hasonlóan a lízingkonstrukciók esetében is az állami tulajdonos felelőssége marad a projekt átfogó tervezése, a beruházási döntések meghozatala, illetve a szolgáltatási hálózat fejlesztése (network expansion). Ugyanakkor a lízingelőt már terhelhetik bizonyos felújítási feladatok, a működési hatékonyság, illetve a profitszint javítása érdekében tőke-beruházásokat eszközölhet. A lízingszerződések 5–15 éves futamidejűek, és olyan infrastrukturális rendszerek esetében alkalmazhatók, amelyek önálló bevételt termelnek. Jellemző alkalmazási területük a közlekedési és vízmű-projektek.

PPP (Public Private Partnership)

A PPP (Public Private Partnership) esetében az előbbiekkal ellentétben előfordulhat, hogy a magánszféra is visel finanszírozási kockázatokat.

A PPP egyik típusa:

BOT (Build, Operate, Transfer)

Ekkor az állam a kivitelezés, építés, működtetés funkcióit összekapcsolja, és egy projektként kezelve bízza a magánszférára. Ebben az esetben a közsféra pontosan definiálja az elvárt szolgáltatás paramétereit, és a magánszféra ez alapján teljesíti a szerződést. A BOT fontos eleme, hogy ez esetben a magánszféra nem vállalja a finanszírozási kockázatokat, a pénzügyi forrásokat az állam biztosítja. A tulajdonjog is az államnál marad. A BOT-szerződések 20 éven túli futamidejűek. Jellemző alkalmazási területük a szennyvíz-infrastruktúra és a tömegközlekedési rendszerek.

PÉLDA

Külső partner teszt – Egészségügyi alapellátás (háziiorvosi ellátás)

Az egészségügyi reform kezdeti lépései között 1992-ben került sor a háziiorvosi rendszer kialakítására. A háziiorvosi ellátást a települési önkormányzatok biztosítják, azaz az ellátás feltételeinek megteremtése, az ellátandó terület meghatározása (utcajegyzék), a rendelési idő elfogadása az önkormányzat feladata. A háziorvos az önkormányzattal kötött megállapodás alapján látja el a feladatait, de a háziiorvosi tevékenység szakmai-, tartalmi előírásait, a személyi-, tárgyi feltételeket jogszabályok határozzák meg. A háziiorvosi tevékenység az Állami Népegészségügyi és Tisztiorvosi Szolgálat által kiadott működési engedély alapján végezhető. A 2000-ben privatizálásra került háziiorvosi szolgálat működése szerződés alapján az Egészségbiztosítási Alapból kerül finanszírozásra, a háziiorvoshoz bejelentkezett ellátásra jogosultak száma alapján. Miután a biztosító – szektor semleges egységáron - szolgáltatást vásárol, így teljesen mindegy, hogy saját intézményétől, állami intézménytől, vagy magánszemélytől vásárolja.

A betegek alapvető jogosultsága hogy az ellátásukat végző háziorvost megválaszthassák. (Évente egy alkalommal indokolás nélkül új háziorvos választható.) A pénz a „beteggel mozog”, így a szolgáltatónak teljesítménye (forgalom) alapján alakul a bevétele. Ez a rendszer jó a betegnek, mert az orvos törekszik a jó kapcsolat és ellátás fenntartására. Mivel a beteg kezdeményezésétől függ a biztosító finanszírozása, tehát a szolgáltató bevétele, így az orvos a „túlkezelésben” válik érdekeltté. Ezt igyekszik korrigálni 2007. február 15-étől bevezetésre kerülő fix összegű térítési díj (co-payment), amelynek összege a szolgáltatónál marad.

Támogató kérdések, illetve szempontrendszer a javaslatételhez

E kérdés kapcsán annak vizsgálata válik szükségessé, hogy ha az állam/önkormányzat részleges, vagy teljes (financiális) felelősség-vállalása indokolt, akkor **a munkát a közsférának kell-e elvégeznie, vagy az elérni kívánt cél eredményesebben megvalósítható az adott közszolgáltatás piacról történő megrendelésével vagy civil szervezetek bevonásával.** (Szükséges hangsúlyozni, hogy e tesztnél az alaptevékenység kiszervezéséről van szó, az egyes támogató funkciók kiszervezése az V. Üzemgazdasági tesztnél lehet releváns megoldás.)

Az állami tulajdonú, nem költségvetési rendben gazdálkodó szervezeteknek történő kiszervezés (lényegében támogatás) e kérdés kapcsán nem reális alternatíva, mivel e szervezetek a közszektor részét képezik.

Továbbá fel kell tüntetni azt is, ha eddig külső szerv által ellátott feladatot nem tervez a továbbiakban finanszírozni, vagy költségvetési rendben gazdálkodó szervezettel kíván elvégeztetni.

A feladat- és hatáskörök kiszervezése (ill. a szolgáltatás megvétele) történhet:

- profitorientált társaságoknak;
- köztestületeknek, állam által elismert önszabályozó szervezeteknek;
- non-profit szektor részére.

Alapvető, a javaslatok kidolgozását segítő kérdések:

- mi indokolja a feladat állami intézményrendszerrel történő ellátását? (nem létezik/létezhet piaci alternatíva)
- a kiszervezés feltételei fennállnak-e, illetve megteremthetők-e?
- meghatározható-e az adott feladat teljesítménye kvantifikálható módon, hogy azt szerződésben lehessen foglalni?
- van-e megfelelő humán kapacitás a megrendelő oldalán a szerződések megfelelő módon történő előkészítésére, illetve monitoringjára?
- létezhet-e valódi verseny a szolgáltatók között?
- Az adott terület folyamatait figyelembe véve célszerűnek látja-e a változ(tat)ást középtávon?
- saját intézményrendszerrel való ellátás vs. szolgáltatás megvétele alternatívák közti döntésnél meghatározó, hogy az adott feladat határozatlan vagy határozott időre szól?

Javaslatait az adott területre számítással alátámasztva, a vonatkozó nemzetközi gyakorlat figyelembe vételével tegye meg.

V. Üzemgazdasági Teszt - Amennyiben a feladatot/szolgáltatást továbbra is a (ön)kormányzati intézmény nyújtja, hogyan lehet ennek gazdaságosságát, hatékonyságát és eredményességét javítani:

A.) a feladat-ellátásra vonatkozó követelmény-rendszer felülvizsgálatával

B.) az intézmények működési formájának átalakításával?

C.) intézmények belső folyamatainak, működésének átalakításával?

E teszt középpontjában olyan célkitűzések állnak, mint hatékony feladat-ellátást akadályozó szabályozási környezet lebontása, a közszektor hatékonyságának, eredményességének és fogyasztó-orientációjának növelése, a piaci típusú mechanizmusokra való fokozott támaszkodás, és a magánvállalati menedzsmentben alkalmazott technikák és filozófia fokozott átvétele.

A lehetséges változtatásokat három síkon szükséges vizsgálni

A) a közfeladat-ellátás túlzott követelményeinek rugalmasabbá tételével

B) a közpolitikai irányító és végrehajtó funkciók szervezeti szétválasztása, a jelenleg homogén szervezeti, gazdálkodási formának az ellátandó feladat és forrás-struktúra összhangját biztosító differenciálása és egyes támogató – nem alap – tevékenységek hatékonyabb megszervezése irányában, valamint

C) az intézményi teljesítmény/költséghatékonyság-orientációt elősegítő rendszerek, technikák, menedzsment elvek és eljárások fokozottabb alkalmazása révén.

Támogató kérdések, illetve szempontrendszer a javaslattételhez

A) Szükség áttekinteni azoknak a feladatoknak a körét, amelyek esetében a feladatellátáshoz túlzott adminisztratív követelmények kapcsolódnak. Annak vizsgálatát várjuk, hogyan lehet a feladatellátás jogszabályban előírt módját úgy megváltoztatni, hogy mindez hatékonyabb, költségtakarékosabb működéshez vezessen.*

B) Az irányítási és végrehajtói feladatok szétválasztásával (pl. hatósági feladatok kikerülése a minisztériumokból, operatív vezetői funkciók decentralizációja) a döntési jogok egy része a hierarchia alsóbb szintjei felé mozdul el, így a szervezeti és egyéni önérdék-követés motívumának előtérbe kerülésével a teljesítmény számottevő javulása, valamint a fogyasztó-orientáció erősödése várható. Másrészt a stratégiai irányító funkcióira koncentrálhat pl. a minisztérium.

A közszektor szervezeteinek gazdálkodási formája jellemzően a költségvetési szervi forma. Ennek uniform szabályai nem illeszkedik a szervezetrendszer sokszínű feladataihoz, az egyes tevékenységek ellátása tekintetében túl bürokratikus, míg másokkal szemben túl „laza”. Szükséges ezért a közigazgatási, a közfeladatot szolgáltató és az ún. kiszolgáló tevékenységet ellátó szervezetek különböző gazdálkodási szabályrendszere felé történő elmozdulás. Ezért szükséges – a minisztériumi vagyonekezelésben lévő közhasznú és gazdasági társaságokra is figyelemmel – a szervezetek besorolására javaslattétel az alábbiakra tekintettel:

- feladat jellege (közigazgatási, közszolgáltató, kiegészítő-támogató),

* Pl.:

- Hatósági engedélyezés helyett bejelentési kötelezettség, nyilvántartásba vétel és ellenőrzés
- A közigazgatási folyamatokat nehezítő „közbülső” adminisztratív terhek, feltételek megszüntetése

- feladat mérhetősége, illetve ennek finanszírozáshoz kapcsolhatósága,
- feladat forrása (támogatás, saját bevétel),
- pénzügyi erőforrások felhasználásának rugalmassága (előirányzat átcsoportosítás, bér + bónusz, maradvány)
- létszámgazdálkodás (jogviszony és státus korlát)
- irányítás formája és gyakorlója

A közös szolgáltatások (shared services) kialakításával az egyes tevékenységek méretgazdaságos ellátása és az esetlegesen meglévő szakképzett munkaerőhiány kiküszöbölése is elérhető. Ez elsősorban az ún. back-office tevékenységek (HR, pénzügy) esetében lehet megoldás, de számos front-office tevékenység (pl. call center) is megszervezhető ezen a módon. A közös szolgáltatások formái az alábbiak lehetnek:

- egy adott szervezet koncentrálja a támogató tevékenységeit,
- egy adott szervezet koncentrálja a támogató tevékenységeit, és megosztja más szervezetekkel is,
- két vagy több szervezet megállapodik egy közös, jogilag önálló szolgáltató központ kialakításában,
- közös társaság létrehozása a szolgáltatást végző harmadik féllel,
- outsourcing: a szerződéses alapon harmadik fél irányítja és működteti a szolgáltatást.

PÉLDA

Kormányzati Személyügyi Szolgáltató és Közigazgatási Képzési Központ: A minisztériumok HR tevékenysége központosított szolgáltató szervezetben történő ellátása 2007. január 1-től.

AUSZTRIA: A szövetségi kormányzat összes, 85 db könyvelő és költségvetési egysége tevékenységének egy szervezet keretében történő ellátása 2005-től.

C) Teljesítmény mérési és értékelési rendszerek kialakítása: A piaci környezet hiányában, a költségvetési intézmények esetében az információkhoz való hozzáférhetőség és átláthatóság megteremtése biztosítja a teljesítmény elszámoltathatóságát. Átlátható folyamatok alapján szükséges meghatározni a költségvetési szervek teljesítményét kifejező indikátorokat, amelyeket mérni, nyomon követni és nyilvánossá szükséges tenni.

- stratégiai menedzsment;
- menedzsment kontroll (tevékenységek és eljárások összessége, melyek segítenek tevékenységek elérjék kitűzött céljaikat, az erőforrások konzisztensek és az információk használhatóak legyenek.);
- szerződéses menedzsment (nagy szervezetek kvázi-autonóm szervezeti egységekre való felbontása, majd az így létrejött szervezeti egységek között teljesítményfüggő motivációs elemeket is tartalmazó megállapodások megvalósítása);
- benchmarking (összemérés – olyan teljesítmény-monitoring rendszer, melyben a saját, és hasonló szervezetekről összegyűjtött teljesítmény-információkat, és egyéb releváns információkat a szervezeti teljesítmény növelésére használnak fel);
- teljesítményarányos bérezés (Performance-related Pay, PRP),

- Balanced Scorecard (BSC) - Kiegyensúlyozott (Stratégiai) Mutatószámrendszer (A stratégiai terv kibontását és kommunikálását könnyíti meg az által, hogy megállapítja a figyelendő mutatószámok körét (legtöbbször: pénzügyi eredmények, ügyféli elégedettség, folyamatok, tanulás jelzőszámai), és rendszeresen ellenőrzi az ezekre a mutatókra vonatkozó tervszámok megvalósulását.)
- Business Process Reengineering (BPR) - Üzleti Folyamatok Újraszervezése (A folyamatok alapvető újragondolása és átszervezése a javulás elérése céljából)
- Total Quality Management (Teljeskörű Minőségmenedzsment) TQM): Lényege, hogy a minőségmenedzsment, a minőségtökéletesítés kiterjed a szervezet minden tevékenységére, abban az összes vezető és összes alkalmazott részt vesz, a tevékenységek elvégzése során hatékony erőforrás-gazdálkodás valósul meg.

Itt szükséges javaslatot tenni az információs technológiák használatából adódó eredményekre. Ezek alkalmazása azonban a teljes munkafolyamatok újragondolása esetén vezet eredményre.

A javaslatok kialakításánál támaszkodjon a nemzetközi tapasztalatokra, benchmarkokra. Vizsgálja meg, léteznek-e adott intézményre vagy homogén intézményrendszerre vonatkozó hatékonysági mutatók. Ha nem teyen javaslatot rájuk.

VI. Finanszírozhatósági Teszt - A feladat finanszírozható az adott költségvetési keretek között?

A 2007. évi költségvetési számok ismertek, várhatóan a 2008. évi költségvetés – a további egyenlegjavítás követelménye miatt - kiadási oldalon további jelentős megtakarításokat igényel, ezért szükséges annak kifejtése, hogy az ismert fiskális keretekre (lásd táblázat) tekintettel az I-V. kérdésre adott válaszok alapján **fenntartó módon finanszírozható-e az adott feladat. Amennyiben a válasz nem, akkor**

a) a megelőző kérdésekre **adott válaszok ismételt áttekintésével** szülessen javaslat a feladat vagy feladat ellátása paramétereinek változtatására vonatkozóan, annak érdekében, hogy fenntartható módon finanszírozható legyen.

b) akkor **tegyen arra javaslatot, hogyan módosítaná a tárca/ágazat költségvetésén belül** (az egyéb feladatokon keletkező megtakarítás terhére) **a kiadások szerkezetét úgy, hogy a feladat finanszírozhatóvá váljon.**

A tárcához tartozó feladatok összessége tekintetében kell a tesztet kezelni.

Konvergencia program (2006. december)

	2007	2008	2009	2010	2011
Államháztartási egyenleg (GDP %)	-6,8	-4,3	-3,2	-2,7	-2,2
Elsődleges kiadások EU transzfer nélkül (GDP %)	43,7	40,5	39,7	38,5	38,0
Közösségi fogyasztás változása a GDP %-ában (előző évhez képest)	-1,6	-3,3	1,6	1,6	1,5-2,0
Bérkiadások és járulékai (GDP %)	11,4	10,5	10,2	10,0	9,8
Áruk és szolgáltatások vásárlása (GDP %)	6,0	5,6	5,4	5,2	5,0
Természetbeni társadalmi juttatások (GDP %)	12,0	11,7	11,1	10,8	n.a.
Pénzbeli társadalmi juttatások (GDP %)	15,1	15,0	14,5	14,0	n.a.
Infláció (%)	6,2	3,3	3,0	2,8	2,5-3,0

A kiigazításban 2007-ben még jelentős szerepe van a bevétel/GDP arány növelésének (több mint 1,5 százalékponttal növekszik az adó- és járulékbévételek GDP-hez viszonyított aránya). 2008-tól az adó/GDP arány már fokozatosan mérséklődni fog, s a kiigazító intézkedések a bevételeknél erőteljesebben érintik az államháztartás kiadási oldalát. A programidőszak kiemelt feladata a kormányzati szektor kiadási oldalának szűkítése. 2006 és 2010 között a GDP-arányos elsődleges kiadásoknak (az EU-transzferok nélkül) mintegy 8 százalékponttal kell mérséklődniük. A közszféra folyó működési kiadásai (bérek, járulékok, dologi kiadások) a 2006. évi 19%-ról 2010-ig közel 4 százalékponttal, a GDP 15,2%-ára mérséklődnek, és 2010 után is a GDP-től elmaradva növekedhetnek. Csökken a közszférában foglalkoztatottak létszáma, és a kifizethető bértömeg két évig a létszámcsökkenés hatásával korrigált 2006. évi szinten marad.

Támogató kérdések, illetve szempontrendszer a javaslatételhez

- Az egyes tesztek keretében megfogalmazott javaslatokra is tekintettel az ágazati feladatok finanszírozhatók a Konvergencia Program fiskális keretei között?
- Amennyiben az áttekintett feladatok a közérdeket szolgálják és a kormányzat csak a szükséges mértékű és formájú szerepet vállal bennük, akkor a rendelkezésre álló forrásokból ezek finanszírozhatóak? Ha nem, mely feladatokat/programokat lehet megszüntetni vagy nagyságrendüket csökkenteni?

VII.3. A fejezeti kezelésű előirányzatokra alkalmazandó kérdéssor

A fejezeti kezelésű előirányzatok esetében a tesztsor alapján történő felülvizsgálatra egy a fejezeti kezelésű előirányzat pénzügyi vetületét számba vevő kérdéssor megválaszolását követően kerül sor.

Kitöltési útmutató

a 2007. évi költségvetésben megjelenő fejezeti kezelésű előirányzatok áttekintésére szolgáló űrlapokhoz

Jelen útmutató a közfeladatok felülvizsgálatáról szóló 2229/2006. (XII. 20.) Korm. határozat 2. pontjában foglalt feladat („az 1. pontban foglalt felülvizsgálathoz kapcsolódva át kell tekinteni a 2007. évi költségvetésben megjelenő fejezeti kezelésű előirányzatokat”) megalapozásához szükséges űrlapok kitöltéséhez (*IV. melléklet*) nyújt segítséget.

ÁLTALÁNOS RÉSZ

Tartalmi tudnivalók a kitöltéshez

1) A vizsgálat, így a táblázatok alapegységei a 2007. évi költségvetési törvényben megjelenő, a fejezethez tartozó fejezeti kezelésű előirányzatok az alábbi korlátozással.

Nem kell megjeleníteni

- azon előirányzatokat, amelyekre 2007. évben nem került megtervezésre összeg, viszont előző év(ek)ről áthozott maradvány miatt 2007-ben is várható kifizetés,
- az EU integráció fejezeti kezelésű előirányzatok cím alatti előirányzatokat,
- az ún. vonal alatti tételeket,
- az elkülönített állami pénzalapoknak, illetve a társadalombiztosítás pénzügyi alapjainak előirányzatait,
- a nem az adott fejezethez tartozó egyéb előirányzatokat (pl. a nem minisztériumi fejezetek előirányzatai, ill. a XLI. És XLII. fejezetek előirányzatai).

A felülvizsgálatot gondozó **ÁRB Titkársága 2007. februárban, egy önálló listán a címrendnek megfelelően megadja mindazon előirányzatokat, amelyeket vizsgálni kell.**

2) Az „A” táblát a tárcának egy példányban kell kitöltenie, vagyis minden fejezethez 1 db „A” tábla fog tartozni. E táblán egy-egy sorban fel kell tüntetni valamennyi, az 1) pont szerinti, s az ÁRB Titkársága által megadott listán is szereplő fejezeti kezelésű előirányzatot, amelyek a 2007. évi költségvetési törvényben szerepelnek.

Az előirányzatokat prioritási sorrendben kell szerepeltetni. A rangsorolás alapja a tárca vezetésének mérlegelése a tekintetben, hogy az adott fejezeti kezelésű előirányzat összegének felhasználása mint közpénzt-felhasználás mekkora fajlagos társadalmi hasznossággal jár. Itt tehát nem jogi jellegű prioritásról van szó, hanem az előirányzat fontosságáról társadalmi szempontból.

A prioritási sorrendben elől azoknak az előirányzatoknak kell tehát szerepelniük, amelyek elhagyása (vagyis nulla forrás biztosítása) esetén a társadalmat összességében a legnagyobb kár

élné, míg hátul azoknak, amelyeknek az elhagyása a társadalomra összességében nem lenne túlzottan káros.

3) A „B-1” táblát valamennyi, az „A” táblában feltüntetett fejezeti kezelésű előirányzathoz ki kell tölteni. Tehát pl. ha az „A” tábla egy adott fejezetnél 23 előirányzatot, vagyis 1-től 23-ig számozott, prioritási sorrendben felállított sort tartalmaz, akkor 23 db „B-1” táblát kell készíteni.

4) Az „B-2” táblában a szakterületenként, prioritási sorrendben kell szerepeltetni az előirányzatokból finanszírozott programokat, feladatokat. **Az ÁRB Titkársága az előirányzatok listájával egyidejűleg megadja, hogy tárcánként mely szakterületekre vonatkozóan lesz szükség a „B-2” tábla kitöltésére.** A teljes ágazatot érintő, szakterületekre nem bontható előirányzatokból finanszírozott programokat, feladatokat külön kitöltött „B-2” táblában kell szerepeltetni „ágazati” megnevezéssel.

5) A vizsgálat alapelve, hogy ugyan az egyes előirányzatok a vizsgálati alapegységek, az előirányzaton szereplő összeget azonban fel kell bontani annak determináltsága szerint (ld. részletes útmutató), vagyis az egy előirányzaton szereplő teljes összeget többfelé kell a kitöltőnek bontania, ha az szükséges. Nyilvánvalóan minél heterogénebb tartalmú egy előirányzat, annál nagyobb ennek a jelentősége, minél homogénebb, annál kisebb.

6) Az „A” és „B-2” táblák sorainak azok determináltsága mentén történő felbontásához a „B-1” tábla kitöltése nyújt segítséget. Az egyes táblák kitöltésénél e logikai kapcsolódásokat figyelembe kell venni.

7) Valamennyi pénzügyi, költségvetési adatot pénzforgalmi szemléletben kell megadni.

Technikai tudnivalók a kitöltéshez

1) A kérdésekre röviden, lehetőleg nem egész mondatokkal, hanem szavakkal, számokkal, illetve karakterek beírásával kell válaszolni.

2) Az „A” táblán – a fentiekkel összhangban – a sorokat (vagyis az egyes előirányzatokat) 1-től folyamatosan növekedve kell megszámozni, s minden előirányzat esetén az így nyert sorszámmal kell azt a „B-1” táblán szerepeltetni.

A „B-1” táblán a sorok sorszámozását nem szabad megváltoztatni, akkor sem, ha sorbeszúrássra van szükség. (Sorbeszúrással esetén az összegzett soroknál figyelemmel kell lenni az összegképlet helyességére.)

3) A számszaki adatokat minden esetben millió forintban, egy tizedessel kell feltüntetni.

4) A táblák kitöltendő celláit nem szabad újraformázni (kivéve: sormagasság).

5) Minden olyan cellát ki kell tölteni, amely az adott előirányzat esetén értelmezhető, s rendelkezésre áll adat. Amennyiben az adott kérdés az adott előirányzat esetén nem értelmezhető (pl. az új előirányzat esetén a múltira vonatkozó kérdések), akkor a cellába az „né” megjelölést kell beírni, amennyiben értelmezhető, de nincs adat, akkor az „na” megjelölést. Cella üresen ne maradjon.

6) Ahol az adott sor nem elegendő a beírt szöveg megjelenítéséhez, ott a sormagasság automatikusan növekszik a szöveg hosszával, vagy manuálisan kell azt megnövelni (vagyis nem szabad új cellát felhasználni). Az Excel program korlátozhatja a beírható karakterek számát (256 db-ban).

RÉSZLETES ÚTMUTATÓ

„A” tábla

Amennyiben a felkínált sorokhoz (10 db) képest kevesebb vagy több előirányzat kerül rangsorolásra, sortörléssel vagy sorbeszúrással kell átalakítani a táblát, ehhez igazítva a prioritási sorrend oszlop sorszámait.

Az oszlopokban ellenőrizni kell a beírt adatokhoz kapcsolódó összegzett értékeket.

Ellenőrizni kell továbbá, hogy az f)-o) oszlopok szerinti determinációk összege ne legyen nagyobb a c) oszlop szerinti kiadási összegnél (kisebb lehet az összeg, hiszen lehet az előirányzatnak egyik kategória szerint sem determinált része).

Az f)-o) oszlopok szerinti determináció mérlegelésénél fontos, hogy az nem a 2007. évi előirányzatra, hanem a következő évre, évekre vonatkozik.

a) oszlop	A tárca szerinti prioritást kifejező növekvő számsor.
b) oszlop	Itt a kiküldött lista szerinti előirányzatokat kell szerepeltetni a tárca szerinti prioritási sorrendben.
c)-e) oszlopok	Az előirányzathoz tartozó, a 2007. évi költségvetési törvényben megjelenő összegeket kell feltüntetni.
f) oszlop	„A”: Mindenképpen finanszírozandó, működő és nem befolyásolható folyamatok, jogszabályban garantált jogosultságok (pl. normatív juttatások biztosítása) finanszírozása. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amelynek kifizetéséről a közpénz-allokátornak nincs érdemi döntési lehetősége (függetlenül a jogszabályi környezettől).
g) oszlop	„B”: Kétharmados törvényekből eredő kötelezettség. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriába nem esik, s amelynek kifizetéséről (a jövőre nézve) kétharmados törvény módosítása esetén lehetne csak eltekinteni.
h) oszlop	„C1”: Olyan vállalt nemzetközi kötelezettség, amelyből nem lehet visszalépni. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek ki nem fizetése (a jövőre nézve) az ország számára vállalhatatlan, pl. kulcsfontosságú nemzetközi szerződést, vagy Magyarország nemzetközi érdekeit sérti.
i) oszlop	„C2”: Olyan vállalt nemzetközi kötelezettségből fakadó igény, amelyből vissza lehet lépni. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek ki nem fizetése (a jövőre nézve) az ország számára mérlegelés és a megfelelő intézkedések megtétele után vállalható.
j) oszlop	„D1”: Vállalt kötelezettség (pl. magánjogi szerződéssel), amely a következő években is feltétlenül jelentkezni fog. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek ki nem fizetésére a következő években sincs lehetőség, mert vagy már megkötött szerződés rögzíti azt, vagy mindenképpen meg kell kötni.
k) oszlop	„D2”: Vállalt kötelezettség (pl. magánjogi szerződéssel), amely a következő években nem, vagy nem feltétlenül fog jelentkezni. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem

	esik, s amelynek kifizetésétől való visszalépésre a következő években van lehetőség, mert még nincs megkötött szerződés, s nem is kell mindenképpen kötni ilyet.
l) oszlop	„E”: Nem kétharmados törvényből eredő kötelezettség. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek kifizetéséről (a jövőre nézve) nem kétharmados törvény módosítása esetén lehetne csak eltekinteni.
m) oszlop	„F”: Törvényen kívüli egyéb jogszabályból eredő kötelezettség. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek kifizetéséről (a jövőre nézve) törvényen kívüli egyéb jogszabály módosítása esetén lehetne csak eltekinteni.
n) oszlop	„G”: A Kormányprogramból, kormányhatározatból, vagy egyéb okból politikai, illetve társadalom-, vagy fejlesztéspolitikai prioritást élvező kötelezettség. Ide azon előirányzatok azon <i>részösszege</i> kerülhet, amely a fenti kategóriák egyikébe sem esik, s amelynek kifizetéséről (a jövőre nézve) jogszabály nem rendelkezik, hanem annak igénye a fenti esetek egyike alapján keletkezik.
o) oszlop	„H”: Egyéb determináció. Ide kizárólag akkor kell írni összeget, ha a kitöltő megítélése szerint az adott előirányzat valamely <i>részösszege</i> a jövőre vonatkozóan „determinált”, de e determináció jellege a megelőző kategóriáktól különböző. Amennyiben e cellába nullától különböző érték kerül, akkor a determináció jellegét a „B-1” tábla 21. sorában kell feltüntetni.
p) és q) oszlopok	A megjelölt azonosító betűk megadása szükséges; az o) oszlopnál több válaszlehetőség is megjelölhető, ez esetben az összegében leginkább jellemző kategória betűjele szerepeljen az első helyen. Az egyéb kategória megjelölése esetén az (E) azonosító mellé rövid megnevezés kapcsolódjon. Egyedi feladat-támogatás (F) lehet beruházás támogatása, téma-támogatás, adott célra normatív támogatás stb.

„B-1” tábla

I. Az előirányzat jellemzői

1. sor	Az ún. „felülről nyitottság” (módosítás nélküli eltérhetőség az előirányzattól) tekintetében a 2007. évi költségvetési törvény 14. számú melléklete az irányadó.
2. sor	A válasz itt abban az esetben lehet nem („N”), ha a legpontosabb tervezés sem tudna biztosítani olyan értéket, amelyet a költségvetésbe felelősen be lehetne állítani a túllépés megengedése nélkül.
3. sor	Több válaszlehetőség is megjelölhető felsorolással, ez esetben a leginkább jellemző kategória betűjele szerepeljen az első helyen.
4. sor	Az előirányzatra (illetve programra, feladatra) vonatkozó <i>konkrét</i> jogszabály(oka)t, határozato(ka)t kell megjelölni.
5. sor	Rövid, lényegi szöveges válasz kell arra nézve, hogy kinek származik elsősorban haszna az előirányzat felhasználásából (konkrét, beazonosítható szervek, személyek, lakosság/társadalom egyes csoportjai, társadalom egésze stb.).
6. sor	Költségelemzés alatt a megvalósítandó program/feladat kiadási igényének (költségigényének) pontos, számszerű, kalkulációkon alapuló számbavételét kell érteni. A becslés, vagy az előző évekhez bázis alapon való igazodás nem számít költségelemzésnek.

II. Az előirányzathól finanszírozott program(ok), feladat(ok)

Az űrlapon konzisztensen kell végigvezetni az előirányzathól finanszírozott program(ok), feladat(ok) körét, vagyis ha pl. öt ilyen lehet beazonosítani, akkor végig ugyanezen öt programról, feladatról kell információkat, adatokat, véleményeket adni.

7. sor	Az előirányzathól finanszírozott program(ok)at, feladat(ok)at – az előirányzaton belül, egymáshoz viszonyított – prioritási sorrendben kell szerepeltetni. A kiadási részösszegek összegének ki kell adnia az előirányzathoz tartozó teljes kiadási összeget. A determináció kategóriái megegyeznek az „A” tábla f)-o) oszlopaival. A determináció szintjét itt „X”-szel kérjük jelölni.
--------	--

III. Az előirányzathól finanszírozott program(ok), feladat(ok) kimenete, társadalmi hatása

A program(ok)at, feladat(ok)at a 7. sorban meghatározott prioritási sorrend alapján szükséges végigvezetni, vagyis ha pl. öt ilyen lehet beazonosítani, akkor végig ugyanezen öt programról, feladatról kell információkat, adatokat, véleményeket adni.

8. sor	Output: a program/feladat közvetlen, könnyen számszerűsíthető kimenete. Pl.: felsőoktatás esetén kimenet lehet a végzett hallgatók száma, a kiadott diplomák száma, vagy a megtartott vizsgák száma; rendészetnél a felderített bűncselekmények száma, vagy a megtartott közúti igazoltatások száma.
9. sor	Outcome: a program/feladat közvetett társadalmi (ide értve gazdasági) hatása, eredménye. Pl.: felsőoktatás esetén társadalmi hatás az ország gazdasági versenyképességének növekedése, vagy a társadalom kulturáltságának növekedése; rendészetnél az emberek biztonságának, illetve biztonságérzetének növekedése, vagy a magántulajdon nagyobb védelme.

IV. Az előirányzat esetleges csökkentése, vagy törlése

10., 12. és 14. sorok	A szakmai, társadalmi és politikai hatásoknál konkrétságra kell törekedni, s ha az nem egyértelmű, akkor az okot is röviden meg kell jeleníteni. A politikai hatás alatt természetesen nem pártpolitikai, hanem a politikai rendszerre, berendezkedésre gyakorolt hatást kell érteni. A kérdés megválaszolásánál azzal a feltételezéssel kell élni, hogy az egyéb körülmények változatlanul hagyása mellett csökkenne a következő év(ek)ben az adott mértékben az előirányzat.
11., 13. és 15. sorok	Azt kell bemutatni, hogy milyen konkrét lépésekre kényszerülne esetlegesen a tárca az adott mértékű csökkentés esetén (pl. jogszabály-módosítás, intézmények összevonása, feladatok más módon való ellátása, szerződések felbontásának, módosításának kezdeményezése stb.). A kérdés megválaszolásánál azzal a feltételezéssel kell élni, hogy az egyéb körülmények változatlanul hagyása mellett csökkenne a következő év(ek)ben az adott mértékben az előirányzat.

V. Az előirányzathól finanszírozott program(ok), feladat(ok) pénzügyi ütemezése (kiadás)

16-19. sorok	Azt kell megadni, hogy milyen várható kiadással járnak az előirányzathól finanszírozott program(ok), feladat(ok) a 2007., 2008. és 2009. évre, valamint a 2009. utáni évekre (évenként és nem összesen). Az értékeket összehasonlító áron kell megadni, vagyis inflációt, pénzromlást stb. nem kell feltételezni. A kérdés megválaszolásánál az egyéb körülmények változatlanságát kell feltételezni, az
--------------	---

	értékeket a kitöltéskor rendelkezésre álló feltételek mellett és információk birtokában kell megadni.
--	---

VI. Összefüggés más fejezeti kezelésű előiránnyal

20. sor	Azt kell feltüntetni, ha az előirányzat felhasználásának, illetve az abból finanszírozott program(ok) működésének, feladat(ok) ellátásának megítélése szempontjából fontos szerepet játszik valamely másik fejezeti kezelésű előirányzat, illetve az abból finanszírozott program(ok), feladat(ok). Az összefüggés jellege lehet: szakmai, vagy finanszírozási kapcsolat; megjeleníthetők az egymást helyettesítő, kizáró, kiegészítő előirányzatok (programok, feladatok). Pl. meg kell jelölni, ha az előirányzat csökkentése esetén <i>automatikusan</i> növekednie, vagy éppen csökkennie kellene egy másik előirányzatnak is.
---------	---

VII. Egyéb

21. sor	Bármilyen olyan – röviden megfogalmazott – megjegyzés feltüntethető, amely a kitöltő véleménye szerint segítséget nyújt a fejezeti kezelésű előirányzat, illetve az abból finanszírozott program(ok), feladat(ok) általános, illetve rangsorolást is szem előtt tartó megítéléséhez, de az a fenti kérdésekre adott válaszokból nem derül ki. Itt kell feltüntetni a determináció jellegét abban az esetben, ha az „A” táblában az előirányzathoz tartozó soron az o) oszlopba nullától különböző érték került.
---------	--

„B-2” tábla

Ebben a táblában az egyes előirányzatokra vonatkozó „B-1” táblák 7. sorában feltüntetett programokat/feladatokat kérjük szakterületenként prioritási sorrendbe állítani. A táblázat sorbeszúrással bővíthető.

A rangsorolás alapja a tárca vezetésének mérlegelése a tekintetben, hogy az adott program/feladat ellátása mekkora társadalmi haszonnal jár. Nem jogi jellegű prioritásról van szó, hanem a program/feladat fontosságáról társadalmi szempontból. A prioritási sorrendben elől azoknak a programoknak/feladatoknak kell tehát szerepelniük, amelyek elhagyása (vagyis nulla forrás biztosítása) esetén a társadalmat összességében a legnagyobb kár érné, míg hátul azoknak, amelyeknek az elhagyása a társadalomra összességében nem lenne túlzottan káros.

a) oszlop	A tárca szerinti prioritást kifejező növekvő számsor.
b) oszlop	Itt az egyes előirányzatokból finanszírozott programokat, feladatokat kell szerepeltetni a tárca szerinti prioritási sorrendben.
c) oszlop	A b) oszlopban szereplő programokat finanszírozó fejezeti kezelésű előirányzatokat kell feltüntetni.
d) oszlop	A „B-1” tábla 7. sorában jelzett értékeket kérjük átvezetni.
e)-n) oszlopok	A determináció kategóriái megegyeznek „A” tábla f)-o) oszlopaival, illetve a „B-1” tábla 7. sorával. Kérjük, a „B-1” táblák 7. sorában jelzett kategorizálást átvezetni. (X-szel jelölve)
o) és p) oszlopok	Megegyeznek az „A” tábla p)-q) oszlopaival. A megjelölt azonosító betűk megadása szükséges; Az egyéb kategória megjelölése esetén az (E) azonosító mellé rövid megnevezés kapcsolódjon. Egyedi feladat-támogatás (F) lehet beruházás támogatása, téma-támogatás, adott célra normatív támogatás stb.

VIII. Mellékletek

I. melléklet: Adatlap-sablon a tevékenységek összegyűjtéséhez

Minisztérium megnevezése:

Kérjük, sorolja fel az ágazatba tartozó valamennyi tevékenységet! A tevékenységek feladatonkénti csoportosítása csak - az átgondolást és a feldolgozást elősegítő - lehetőség. (A cellák szükség szerint egyesíthetők). Kérjük, tüntesse fel a tevékenységet előíró/meghatározó jogszabálynak, állami irányítás egyéb jogi eszközének, illetve költségvetési sornak (fejezet, cím, alcím, jogcímcsoport, jogcím) a megnevezését, illetve a tevékenység létezésének, végrehajtásának egyéb indokát! A COFOG-azonosító hozzárendelése a tevékenységhez opcionális, de jelentősen segíti a feldolgozás folyamatát.

Ágazati feladatok	Ágazati tevékenységek	Tevékenység forrása			COFOG- azonosító
		<i>Jogszabály, vagy állami irányítás egyéb jogi eszköze</i>	<i>Költségvetés</i>	<i>Egyéb</i>	

II. Melléklet: COFOG címlista (ld. külön)

III. Melléklet: Nemzetközi tapasztalatok alapján kialakított egy lehetséges struktúra az egyes feladatok telepítését illetően a hatáskör-illesztési (III.) teszthez

A). Központi közigazgatási szervektől hosszú távon a régiókra decentralizálható, illetve célszerűen regionális szinten ellátható feladat

- Területfejlesztés

- hosszú illetve középtávú területfejlesztési koncepció, regionális
- fejlesztési program, pénzügyi terv elfogadása;
- a régiók társadalmi gazdasági helyzetének elemzése;
- szervezési és finanszírozási feladatok ellátása;
- társadalmi és gazdasági válsághelyzetek kezelése;
- fejlesztési támogatások nyújtása

- Fejlesztéspolitika, támogatáspolitik

- vállalkozási övezetek kialakítása;
- infrastruktúra-fejlesztési támogatások egy részének nyújtása;
- kis- és középvállalkozások fejlesztésének ösztönzése

- Foglalkoztatás

- közmunka-programok támogatása;
- szak- és felnőttképzési feladatok döntő része;
- munkaügyi feladat- és hatáskörök egy részének ellátása, a, felsőfokú szakképzések területén elemző, szervező, koordináló szerep

- Környezet- és természetvédelem

- a régió környezetvédelmi helyzetének elemzése, környezetvédelmi támogatások nyújtása;
- hulladék-gazdálkodási tevékenység összehangolása, regionális hulladékgazdálkodási terv elfogadása

- Egészségügy és szociálpolitika

- egészségügyi és szociális szakellátásokról gondoskodás;
- a népegészségügyi helyzet alakítása, a népegészségügyi program megvalósítása (szervezés, monitoring, elemzés);
- az önkormányzati tulajdonban levő kórházak fenntartása, tulajdonosi jogok gyakorlása;
- járványügy;
- sürgősségi betegellátás és –szállítás

- Fogyasztóvédelem

- fogyasztóvédelmi feladat- és hatáskörök egy részének ellátása;

- **Turizmus**

- segíti a turizmus fejlődését, elemzi alakulását, regionális terveket készít

- **Közlekedés, útügy**

- közúthálózat fejlesztése és karbantartása;
- helyközi személyközlekedés szervezése.

B). A megyei önkormányzatok feladatköréből hosszú távon a régiókhöz telepíthető feladatok

- A területi információs rendszer kialakítása,
- Az idegenforgalom, a foglalkoztatottság elősegítése, a szakképzés,
- A szakosított szociális ellátás területi összehangolása, egyes szakosított ellátások biztosítása,
- területi testnevelés és sport ügyek,
- az épített és természeti környezet védelme,
- térségi területrendezési feladatok,
- szakképzés,
- a gyermekgyógyüdülőkben, egészségügyi intézményekben rehabilitációs intézményekben tartós gyógykezelés alatt álló gyermekek tankötelezettségének teljesítéséhez szükséges oktatás,
- a tanulási képességet vizsgáló szakértői és rehabilitációs tevékenység,
- az önkormányzati pedagógiai-szakmai szolgáltatásról,
- regionális közoktatási fejlesztési tervek elkészítése,
- együttműködési megállapodás

C). A megyei önkormányzatoktól hosszú távon a nagyvárosokhoz telepíthető feladatok

- körzeti könyvtári szolgáltatások biztosítása,
- kulturális javak gyűjtése, őrzése,
- pedagógiai és közművelődési szakmai tanácsadás;
- egészségügyi szakosított ellátás,
- gyermek és ifjúságvédelmi területi szakellátás,

D). Hosszú távon a többcélú kistérségi társulásokhoz telepíthető feladatok

„Humáninfrastruktúra”:

- szociális szakosított ellátás (javaslatunk: a megyei önkormányzat által jelenleg biztosítandó ellátási formák közül a régióhoz kerüljenek pl. a fogyatékosokat ellátó otthonok, a kistérségi társuláshoz az időskorúakat ellátó otthonok), egészségügyi-szociális integrált ellátórendszer
- szociális alapellátás – gondozási központok,
- a fogyatékos gyermekek ellátása,
- egészségügyi járóbeteg-ellátó intézmények (csak amelyek nem a kórházakhoz integráltak-ez utóbbiak a régióhoz kerülnének),
- fogászati ügyelet,

- védőnői szolgálat (nagyobb realitása e rendszer privatizációja esetén van),
- otthonápolási szolgálat,
- népegészségügyi program megvalósítása,
- sport (pl. tanuszoda) feladatok
- múzeumok (ha a többcélú kistérségi társulás a feladatok átrendezésekor vállalja – ha nem, ez is a régióhoz kerülne)
- gimnáziumi ellátás, a középiskolai, szakiskolai ellátás
- a kollégiumi ellátás,
 - a felnőttoktatás,
 - a továbbtanulási, pályaválasztási tanácsadás, a nevelési tanácsadás, a logopédiai szolgáltatás, a gyógytestnevelés, a konduktív pedagógiai ellátás, gyógypedagógiai tanácsadás, korai fejlesztés és gondozás megszervezése, a gyógytestnevelés feladatainak ellátásához szükséges utazó szakember hálózat működtetéséről,
 - az alapfokú művészetoktatás,
 - azoknak a sajátos nevelési igényű gyermekeknek, tanulóknak az óvodai, iskolai, kollégiumi ellátása, akik a többi gyermekkel, tanulóval nem foglalkoztathatók együtt,
 - a fejlesztő felkészítés,
 - kistérségi közoktatási fejlesztési tervek elkészítése,
 - iskolabusz szolgáltatás.

„Termelő infrastruktúra”, foglalkoztatás, egyéb gazdasági együttműködés:

- közútfenntartás,(bel és külterületi)
- belvízkárok megelőzését szolgáló munkálatok összehangolása
- állati hulladék szállítása,
- hivatásos tűzoltóság,
- közmunka szervezése,
- gazdaságélénkítés, vállalkozók számára vonzó gazdasági feltételek megteremtése
- kistérségi közlekedés szervezése

III. Az előirányzatról finanszírozott program(ok), feladat(ok) kimenete, társadalmi hatása

Az előirányzatról finanszírozott program(ok), feladat(ok) kimenetének, társadalmi hatásának meghatározása (sorbeszúrással bővíthető). A 'sorszám' oszlopban a 7. pontban szereplő prioritási sorrendet kérjük alkalmazni.

Sorszám	Feladat/program kimenete (output)	Mennyiségi / minőségi indikátor	Legutóbb mért értéke (évszámmal)	Célkitűzés (érték, év)
8				
Sorszám	Feladat/program társadalmi hatása (outcome)	Mennyiségi / minőségi indikátor	Legutóbb mért értéke (évszámmal)	Célkitűzés (érték, év)
9				

IV. Az előirányzat esetleges csökkentése, vagy törlése

10	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - 25%-os csökkentése milyen szakmai, társadalmi, politikai következményekkel járna?	
11	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - 25%-os csökkentése milyen tárca-intézkedéseket eredményezne?	
12	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - 50%-os csökkentése milyen szakmai, társadalmi, politikai következményekkel járna?	
13	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - 50%-os csökkentése milyen tárca-intézkedéseket eredményezne?	
14	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - törlése milyen szakmai, társadalmi, politikai következményekkel járna?	
15	Az előirányzat esetleges - jövőre vonatkoztatott - törlése milyen tárca-intézkedéseket eredményezne?	

adatok: M Ft-ban egy tizedessel

V. Az előirányzatról finanszírozott program(ok), feladat(ok) pénzügyi ütemezése (kiadás)

16	2007. évi várható felhasználás (mai feltételek esetén és információk birtokában)	
17	2008. évi várható felhasználás (mai feltételek esetén és információk birtokában)	
18	2009. évi várható felhasználás (mai feltételek esetén és információk birtokában)	
19	2009. utáni éves várható felhasználás (mai feltételek esetén és információk birtokában)	

VI. Összefüggés más fejezeti kezelésű előirányzattal

	Előirányzat megnevezése (bővíthető sorbeszúrással)	Fejezet száma	Előirányzat nagysága	Az összefüggés jellege, mértéke
20				

VII. Egyéb

21	
----	--

V. Melléklet: A közfeladatok felülvizsgálatának ütemterve

